25ՐԴ ՏԱՐԻ ԹԻՒ 6843 — 8 ՅՈՒԼԻՍ 1908 — ԵՐԵՔՇԱԲԹԻ — 22 ՃԷՄԱԶԻ-ԻԼ-ԱԽԷՐ 1326 — 21 Juillet 1908 — 25me année — N. 6843

"ԱՐԵՒԵԼՔ„
ՏԷՐ ԵՒ ՏՆՕՐԷՆ
ԳԱՐԵԳԻՆ ՊՕՅԱՃԵԱՆ
Կ. ՊՈԼԻՍ, Գ.Ա.Լ.ԱԹԵՍ.

ԲԱԺԱՆՈՐԴԱԳՐՈՒԹԵԱՆ ՊԱՅՄԱՆՆԵՐԸ

Կ. Պոլսոյ համար տարեկան	80 Գ.ս.
» » վեցամեայ	45 »
Գաւառներու համար տարեկան	108 »
» » վեցամեայ	60 »
Օտար երկիրներու համար տարեկան	25 ֆր.
» » վեցամեայ	20 »

Թղթատարի ծախքը մեր վրայ

ԱՐԵՒԵԼՔ

آره‌ولك
ارمنیجه یومی و سیاسی غزته
صاحب امتیازی قره‌کین بویاجیان
درعلیه غلطه

AREVELK
JOURNAL ARMÉNIEN
Directeur-Propriétaire
KARÉKIN BOYADJIAN
Cons/ple, Galata

10 ՓԱՐԱ — ՕՐԱԹԵՐԹ ԱԶԳԱՅԻՆ, ԳՐԱԿԱՆ ԵՒ ՔԱՂԱՔԱԿԱՆ — 10 PARAS

ՏԵՂԵԿԱԳԻՐ ՊԷՐՊԷՐԵԱՆ ՎԱՐԺԱՐԱՆԻ 1907-908 ԴՊՐՈՑԱԿԱՆ ՏԱՐՈՒՈՑ

Անցեալ 906-907 ուսումնական տարեշրջանը փակեցինք ու Վարժարանս վիճակը տեւականութեան և ապահովութեան մէջ դնելու համար, Նորին Ամենապատուութեան հետ ընդ երկար խորհրդակցելէ յետոյ, իր առաջարկութեան և բարձր հրամանին համաձայն սահմանեցինք Պէրպէրեան Վարժարանի բոլոր պատասխանատուութիւնը իր բարոյական, նիւթական և այլ յարակից ծանրութեամբ, ունենալով միշտ զօրավիգ Ազգ. Պատ. Վարչութիւնը և անոր Բարձրաշնորհ Նախագահը։ Մինչ կարելի էր ինձ մերժել այս կրթական վեհ յարին վարչութիւնը, մինչ Ազգը ինձ կը վստահէր և ապերախտութիւն չպիտի ըլլար դասալիք ըլլալ այս նեղ ու անձուկ պարագային մէջ, և ուր պիտի մնար Պէրպէրեանի բարոյական դաստիարակութիւնը, որով օժտել իր սաները և զօրացուց անոնց կամքն ու կորովը։

Սկսանք գործի անվեհեր. արձակուրդի շրջանը մեզ համար տքնութեան և չարաչար աշխատութեան ժամանակամիջոց մը եղաւ. մէկ կողմէ վարժարանին ելեւմուտքը կանոնաւորելու, ուսուցչական մարմինը փակագծելու և անոր վրայ կարելւորագոյն փոփոխութիւններ ընելու, միւս կողմէ նոր տարւոյ աշակերտաց թիւը բազմապատկելու նպատակաւ, մանաւանդ գաւառացի ուսանողութեան ամէն տեսակ դիւրութիւններ ընծայելու համար ջանք չխնայեցինք բնա և փառ Աստուծոյ, մեր ջանքերը պսակուեցան բա՛ ամենայնի, ու հանրութեան վստահութեան և համակրութեան արժանացանք կատարելապէս։

Այսպէս ուսուցչական մարմնոյն վրայ առաջացուցինք Տօքթ. Յակոբ Էֆ. Թօփճեան, որ ուսանեալ ձեռնհասօրէն և խղճմտօրէն մատնադրութեան և կրօնից պատմութեան դասերը չատ հաճելի և օգտակար կերպով. Յովհաննէս Էֆ. Հինդլեան, որ բարոյագիտութեան և ֆրանսերէնի ճիւղերը դասախօսեց, ընդհանուր աշակերտաց սէրն ու համակրութիւնը գրաւելով. առեւտրական ուսմանց գործնական դասաւանդութիւն մը հաստատելու մտօք, պաշտօնի կոչեցինք մեր վարժարանին նախկին փայլուն ընթացատարներէն և Յակոբեան Տան կարող պաշտօնեաներէն Երուանդ Էֆ. Հաղարպետեանը, որ սուղ ժամանակի մէջ կրցաւ ընթացատարներու սորվեցնել ինչ որ հրապարակի վրայ կը պահանջուի, և ազգիւրը գնահատուեցաւ մեծապէս։ Ուսուցչական փոփոխութիւններ ալ տեղի ունեցան. Բաղդէն Մ. վրդ. Կիւլէսէրեանի Արմաշի Դպրեվանքին Փոխ-Վանահայրութեան կարեւոր պաշտօնին կոչուելովը հայերէնի դրաբարի դասերը, զոր գնացուցիչ կերպով կ'ուսանէր, յանձնուեցան Թումլու Էֆ. Սեֆէմեանի, որ ջանաց գծուած ուղղութեան հետեւելով լաւ և գովելի արդիւնքներ տալ։ Զատական գիտութեանց և բնագիտութեան դասերը յանձնուեցան վարժարանին անմահ Հիմնադրին երկրորդ որդւոյն Օշականի Էֆ. Պէրպէրեանի, որ իր համալսարանական ընթացքը փայլուն կերպով աւարտելէ վերջ վերադարձաւ մեր քով, իր հայրենի օրրանը, սոյն ճիւղերը գիտնականին լեզուով աւանդեց օգտակար կերպով և աշակերտաց համակրութիւնը գրաւեց սուղ ժամանակի մէջ։ Գերմաներէնի դասերը աւելի արդիւնաւոր ընծայելու մտօք դասաժամերը երկի՛ր վերածեցինք և պաշտօնական կոչեցինք Միքայէլ Էֆ. Շամտանճեանը, որ թէ՛ իր հմտութեամբ և թէ իր մանկավարժական հնչակ գրաւիչներով առաւելապէս օգտակար եղաւ։ Բաց ասելի ֆրանսական մատնագրութեան պատմութեան դասէն զատ, օտար մատնագրութեանց պատմութեան դասն ալ իրեն յանձնեցինք, որ աշակերտաց մասնաւորական զարգացման նպաստելու բնութիւն ունի։ Անգլիերէնի ժամերը երեքի վերածեցինք, որ աւելի լաւ արդիւնքներ ստանա։ Օտարներէն լեզուն աւելի հիմնական ընելու համար, սկսեալ կրտսերագոյն կարգէն, դասերը մենք աւանդեցինք։ Ֆրանսերէնի համար ունեցանք իրեր նոր ուսուցիչ Պ. Ֆոռան, որ ֆրանս. լեզուի չարաղրութեան և մատնագրութեան դասերը աւանդեց և ինք իր արտասանութեամբ և հաճելի դասաւանդութեամբ կրցաւ աւելի օգտակար ըլլալ։ Ունեցանք դարձեալ վարժարանին իրը բժիշկ և ասողջապահութեան և բնաբնութեան ուսուցիչ Տօքթ. Պենոն Էֆ. Պէզաճեան, որ Տնօրէնութեան առաջարկութեան վրայ, աշակերտները բժշկական քննութենէ կ'անցընէր մերթ ընդ մերթ, որուն շնորհիւ աշակերտաց առողջական վիճակին վրայ մօտէն տեղեկութիւն կ'ունենայինք։ Այսպէս վարժարանս ունէր այս տարի հինգ ներքին և տասնվեց արտաքին հայ և օտարազգի ուսուցիչ, ընդ ամենը թուով քսանմէկ, որոնք ամէնքն ալ ձեռնհաս և մասնագէտ ուսուցիչներ են իրենց ճիւղերուն համար։ Տնօրէնութեանս հետ կատարելապէս համախոհ, ջանացինք օգտակար ըլլալ ուսանողութեան, իրենց կանոնաւոր դասաւանդութեանմէ և յանախմամբ, որոնց արդիւնքը իրատմբ չատ գոհացուցիչ էր այս տարի ամէն դասարանաց մէջ, ինչ որ տարեկան աշխատութեան և դրաւոր ու բերանացի քննութեանց արդիւնքով հաստատուած է և Տնօրէնութիւնս համոզուած է որ այս ընթացքը ապագային փայլուն արդասիքներ պիտի բնծայէ։ Այս տեսիլը կը փութանք հրապարակաւ մեր խորին շնորհակալութիւններն յայտնել ուսուցչական պատասխանատու անձերուն, տարուած քրտնաջան աշխատութեանց համար և ի մասնաւորի մեր գեղարուեստ գոհունակութիւնն կը յայտնենք այս հանդիսաւոր պահուն վարժարանս ներքին տեսուչ Լեւոն Էֆ. Թաշճեանի և իրեն օժանդակ դաստիարակ – ուսուցիչ Տիգրան Էֆ. Զէօկիւրեանի, Շահան Էֆ. Պէրպէրեանի, Գէորգ Էֆ. Փիլիպոսեանի, ներքին կարգապահութեան և կանոնաւորութեան համար, որ հիմերն են յաջողութեան և նախանձելի կոչուելու չափ հեշտ էին և խաղաղ, այնպէս որ Տնօրէնութիւնս բարեբախտաբար տրիվ չունեցաւ երբեք վարժարանս ներքին կանոնադրութեան խիստ սրամադրութիւններն ի գործ դնելու և ներքին աշակերտներն իրենց մէկ ընտանիքի անդամներ անոյշ կեանք մը վարեցին բոլոր տարին և վայելեցին այն ամէն խնամքները և հոգածութիւնները, որոնց համար Տնօրէնութիւնս միշտ գոհունակութեան գրեր կը տամար պղտեցի և գաւառացի գիւղօրթիկ աշակերտաց ծնողքներէն։ Ահա՛ այսպէս տարին ամբողջ անցաւ քաղցրաւան, Պէրպէրեան վարժարանն ընդհանուր գոհունակութեան և համակրութեան արժանանալով։ Խօսինք այժմ վարժարանին երեւմտեան վիճակին վրայ. Պէրպէրեան վարժարանը այս տարի ունեցաւ 80 գիւղօրթիկ և 120 ցերեկեայ աշակերտ, ընդհանուր թիւ. աշակերտաց 200, որ վարժարանս տարեշրջանին մէջ պատուելի թիւ մը կը ներկայացնէ և անցեալ տարուան թիւին վրայ 30 գիւղօրթիկ և 50 ցերեկեայ, ընդ ամենը 80 աշակերտաց աւելցած է, բան մը որ ամէն տեսակէտով քաջալերական էր։ Ուխտաւոր գիւղօրթիկներէն 5ը յարեւելեան սան ըլլալով, մնացեալ 75էն 12ը կիսաթոշակ, 33ը թեւթոշակ են, ցերեկեաներէն 15ը ձրիավարժ, որոնցմէ երեքը կէս օրուան ճաշն ալ վարժարանիս մէջ կ'առնեն, մնացեալներն ալ մեծ մասամբ թերաթոշակ են, որով ընդհանուր հաշիւի ունեցանք այս տարի 2,200 ոսկի, որուն փոխարէն ուսուցչաց և ապատարաց, որոնք թուով տասն են, 100 հոգիի մնդեան, չէնքի և կարասեաց ապահովագրութեան, նորոգութեան, նոր գրասեղաններու չնչութեան, Պէրպէրեան ընտանիքին և պարագայից վճարուած և ծախսուած է 2150 օսմ. ոսկի, որով 50 ոսկիի առաւելութիւն մը կը ներկայանայ, որ արդէնք է մեծաքանակ և բան կեղծարարներն գնումներ կատարուած ըլլալուն և այլ ծախսերմէ վերին ատիճան հսկողութիւն գրանուելուն, թէ ոչ, հակառակ պարագային ամենատրոյր զանցառութիւն մը 20-25% սարքերութիւն մը յաւել պիտի բերէր ծախսերմէ, ուրկէ տարեկան 200-250 ոսկիի բաց մը յաւել պիտի գար։ Սոյն հսկողութիւնն և անձամբ մատակարարութիւնն հարկ անհրաժեշտ էր, վարժարանին վիճակը հաստատուն և յարատեւ ընելու համար, և ուրախ ենք յայտարարելու որ ասոր շնորհիւ Տնօրէնութիւնս ուսուցչաց և պաշտօնէից ամսաթոշակները, ինչպէս նաեւ հայրենիքներու հաշիւները ամուսն մէկին կանոնաւորապէս վճարեց ու մաքրեց, և գոհութիւն Աստուծոյ ոչ օրի պարտք ունի, այլ ընդհակառակը կը պահանջէ տակաւին 120 ոսկի չատ գումար մը, որով արձակուրդի ամիսներուն ծախքերս մաս պիտի կազմէ։ Սոյն 50 ոսկիի առաւելութիւնը, որ մեր յոգնամատակ աշխատութեան արդար վարձքը պիտի ըլլար կարծենք, յատկացուցած ենք սիրայօժար վարժարանին նոխկին պարքի բարձման, որուն վճարման թէեւ ի պաշտօնէ պատասխանատու չենք երբեք, բայց ա՛յն գուրգուրանքը ու գսպամբ զոր ունեցած եմ ի ազգ սիրոյ և ունիմ Պէրպէրեան հաստատութեան, անոր ազգասէր հիմնադրին ու տիկնոջ ու զաւակներուն հանդէպ, խղճի պարտք կը դնեն մեր վրայ ժամ առաջ փրիկ վարժարանը պարքի լուծէն, որուն մէկ մասը նուազանդէպի հատոյթով վճարուեցաւ, մէկ մասն ալ պարտնոյաներու։ Նուիրատուութեամբ գեղջուեցաւ. բայց կը մնայ դեռ պարքի կարեւոր գումար մը, զոր մատնոր դպրոցական նուազանդէպներու հաստիքով և ուրիշ վարչական միջոցներով պիտի փակենք, նամանաւանդ Պատր. Ծնողքներու որոշեալ դպրոցական թոչակը վճարելու բարեկամացողութեամբ։ Այս առթիւ շնորհակալութիւն կը յայտնենք բոլոր անոնց, որոնք սիրայօժար նուիրատուութիւններ ըրին, նուազանդէպնն նիւթապէս մատակցեցան, բարոյապէս անոր փայլը աւելցուցին և մասնաւորաբար նուազանդէպն Պատ. անդամներուն որոնք ամէն ջանք չխնայեցին անոր կազմակերպութեան և արդիւնաւորման համար։

Անցնինք այժմ վարժարանին ուսումնական վիճակին. հրապարակային քննութիւնները սկսան յունիս 10 երեքշաբթի օր և աւարտեցան 22 կիրակի օր։ Սոյն քննութիւնները Ամեն. Ս. Պատրիարք Հայրը պատուեց իր ա՛ն դեռ չմնիչ ու քաջալերիչ պատգամաւոր ներկայութեամբ, ինչպէս տարւոյն ընթացքին մէջ քանիցս իր օրհնաբեր այցելութեամբ խրախուսեց վարժարանին աշխատաւորներն ու ուսանողները, որոնց համար կը փութանք մեր երախտագիտական զգացումներուն արտայայտութիւնները մատուցանել Նորին Բարձր Սրբազնութեան, որ այսօր ալ իր պատասխանի ներկայութեամբ ու նախագահութեամբ փառաւորեց վարժարանս, ինդութեամբ լցուց անոր բոլոր պաշտօնեաները, ուսանողութիւնը և Տնօրէնութիւնս, իրը ակը և պաշտպան։ Շնորհակալութիւն կը յայտնենք նաեւ և կիրակական և աշխարհական բազմաթիւ անձնաւորութեանց։ Խորին շնորհակալութիւն կը յայտնենք ոչ-իսլամ վարժարանները վերատեսուչ Վահան. Զիւա պէյի, որ իր կողմէ զրկեց իրը քսնիչ Նազիմ պէյը, որ և ամենայն ներկայ գտնուելով օսմ. պարսկ. և արաբ. լեզուներու քննութեան, Չերմապէս գնահատեց վարժարանին արդիւնքը և իր տպաւորութիւնները յայտնեց վերատեսուչ պէյին, որ տասնմէնին մեզ Շնորհաւորեց ձեռք բերուած արդիւնքին համար։ Շնորհակալութեան բաժին մը ալ ունինք յայտնելու Պատ. Ուսում. Խորհուրդին, որ իր անդամներէն Սահիան Էֆ. Կոբարիկեանի պաշտօն յանձնած էր ներկայ գտնուելու վարժարանին քննութեանց։ Սահիան Էֆ. Կոբարիկեանի, ներքին մասնաւոր տեսչի օգնական Վահան. Բէյլան պէյի և Կարապետ Էֆ. Խաչատուրեանի, որոնք ներկայ գտնուելով օսմանեանի քննութեանց, իրենց գոհունակութիւնը յայտնեցին։

Քննութեանց շրջանին մէջ վարժարանս պատուեց բոլոր բարեկամներուն, ծնողքներուն, ինչպէս նաեւ ազգային Մամուլին որ սիրելէն մինչեւ վերջ իր սիրնամները բացաւ վարժարանիս, կը փութանք յայտնել մեր մասնաւոր շնորհակալութիւնները։ Քննութիւնները ընդհանրապէս յաջող անցան Երեւելեաց դասարանէն մինչեւ ընթացատարաց կարգը, ուրկէ անօրէնութիւնս և բոլոր ուսուցչական մարմինը գոհ ենք և իսկս այս արդիւնաւոր ընթացքին մեր վարձքը գտած ենք բարեյաջող և մտցած ենք մեր յաջողութիւնները կատարելապէս։ Ընթացատարաց կարգին յաջող և փայլուն կերպով իրենց քննութիւնները տալով պատասխանելու վկայագիր ստանալու իրաւունք չտուած են հետեւեալ տասնեմէկ պարոնները, որոնց անունը կը կարդանք արձանագրութիւնն կարդալ. Պ. Պ. Յակոբ Քէչիչեան, Կեսարացի, պատասխանի ի գիտութիւնս և ի գրութիւնս, Կարապետ Դաւաֆեան, Պարսեցի (նոյնպէս), Արշակ Դաւիթեան, Պարսեցի (նոյնպէս), Յարութիւն Քիւրտեան, Պարսեցի (նոյնպէս), Հերմոն Թաշճեան Պարսեցի (նոյնպէս), Միհրան Էքսէրճեան Պարսեցի (նոյնպէս), Կարապետ Էքսէրճեան Պարսեցի (նոյնպէս), Սրմենակ Գարանֆիլեան Բոսնայեցի՝ պատասխանի ի գրութիւնս, Մկրտիչ Կարապետեան Պարսեցի (նոյնպէս), Արմենակ Քէրէմէճեան Պարսեցի (նոյնպէս), Տիգրան Սիրմէեան Ակնցի (նոյնպէս)։ Այս վերջին պարոնը Կեդրոնական վարժարանի չորրորդ դասարանը աւարտած՝ մեր վարժարանը իրը զիւղօրթիկ մանելով՝ զիւղի ցերեկ չարաչար աշխատութեամբ կրցաւ լրացնել թերին և յաջողիլ վկայագիր ստանալու, որով վարժարանիս ընդհանուր ընթացատարներուն թիւը կը հասնի 244ի։ Կարմէ հոս յիշատակել թէ ընթացատարս պարտներուն մէջ ուսանողութիւն չտնած է Պ. Յարութիւն Քիւրտեան։ Սոյն ընթացատարներն գրած էին իրենց ատարտական ճառերը հայերէն, թուրքերէն, ֆրանսերէն, անգլիերէն և գերմաներէն լեզուներով, զանազան խնամատարական և դրական բարձր նիւթերու վրայ, որոնք նպատակ ունէին ապացուցանել թէ ինչպէս ունեցան ազգային մշակութիւնները մասնակցութիւն մը Հայրենեաց Սրբազնութեան, որ այսօր ալ իր պատասխանի ներկայութեամբ ու նախագահութեամբ փառաւորեց վարժարանս, ինդութեամբ լցուց անոր բոլոր պաշտօնեաները, ուսանողութիւնը և Տնօրէնութիւնս, իրը ակը և պաշտպան։ Շնորհակալութիւն կը յայտնենք նաեւ և կիրակական և աշխարհական բազմաթիւ անձնաւորութեանց։ Խորին շնորհակալութիւն կը յայտնենք ոչ-իսլամ վարժարանները վերատեսուչ Վահան. Զիւա պէյի, որ իր կողմէ զրկեց իրը քսնիչ Նազիմ պէյը, որ և ամենայն ներկայ գտնուելով օսմ. պարսկ. և արաբ. լեզուներու քննութեան, Չերմապէս գնահատեց վարժարանին արդիւնքը և իր տպաւորութիւնները յայտնեց վերատեսուչ պէյին, որ տասնմէնին մեզ Շնորհաւորեց ձեռք բերուած արդիւնքին համար։ Շնորհակալութեան բաժին մը ալ ունինք յայտնելու Պատ. Ուսում. Խորհուրդին, որ իր անդամներէն Սահիան Էֆ. Կոբարիկեանի պաշտօն յանձնած էր ներկայ գտնուելու վարժարանին քննութեանց։ Սահիան Էֆ. Կոբարիկեանի, ներքին մասնաւոր տեսչի օգնական Վահան. Բէյլան պէյի և Կարապետ Էֆ. Խաչատուրեանի, որոնք ներկայ գտնուելով օսմանեանի քննութեանց, իրենց գոհունակութիւնը յայտնեցին։

Քննութեանց շրջանին մէջ վարժարանս պատուեց բոլոր բարեկամներուն, ծնողքներուն, ինչպէս նաեւ ազգային Մամուլին որ սիրելէն մինչեւ վերջ իր սիրնամները բացաւ վարժարանիս, կը փութանք յայտնել մեր մասնաւոր շնորհակալութիւնները։ Քննութիւնները ընդհանրապէս յաջող անցան Երեւելեաց դասարանէն մինչեւ ընթացատարաց կարգը, ուրկէ անօրէնութիւնս և բոլոր ուսուցչական մարմինը գոհ ենք և իսկս այս արդիւնաւոր ընթացքին մեր վարձքը գտած ենք բարեյաջող և մտցած ենք մեր յաջողութիւնները կատարելապէս։ Ընթացատարաց կարգին յաջող և փայլուն կերպով իրենց քննութիւնները տալով պատասխանելու վկայագիր ստանալու իրաւունք չտուած են հետեւեալ տասնեմէկ պարոնները, որոնց անունը կը կարդանք արձանագրութիւնն կարդալ. Պ. Պ. Յակոբ Քէչիչեան, Կեսարացի, պատասխանի ի գր

նորգը։ Սակայն այս չէ խնդիրը։ Արշաքունի Սրբազան կընայ գալ, կընայ ուշացնել իսի՞ալ, Ցայլ, կընայ հավատալ բոլոր Գնալիքներու ու նոյն իսկ կընայ Նաւակով պտոյտներ կատարել լուսնի լայսավ. սոսկ չեն ըսելիքներս, սոսկ այնքան նկատելի կէտեր չեն. սոսկ հանոր մարդը խաչ չեն հաներ. օդափոխութիւն երթալը ամոթ բան մը չէ, վկայ Մուշեղ եպիսկոպոս որ Ամասիոյեն մինչեւ Գուշգարու կուգայ օդը փոխելու համար. բայց ինչ որ մեր լրագրողի և կամ ուրեմն ճիշդը լրաբերի աչքին զարկաւ, ինչ որ խորունկ հիացում պատճառեց ինծի, սա կէտն էր որ Արշաքունի Սրբազան օր մը կը նստի և գրով մը Պոլիս գալու արտօնութիւն կը խնդրէ Պատրիարքարանէն։ Ժամը զրկը օրակարգին մէջ կ'անցընէ, խնդիր կ'ընէ և վերջապէս կ'արտօնէ անոր Պոլիս գալը։

Տիրայր վրդ. ըստ սովորութեան մեկ քանի օր վերջ պաշտօնագիր մը կը գրէ. հայցէն կը գրուի, գրաշմանագիրը կը փակցուի և նամակը ճամբայ կ'ելլէ դէպ ի Պրուսա։

Անդին ալ Տ. Արշաքունի Սրբազան, Պոլիս երթալու արտօնութիւն խնդրող նամակը կը գրէ, կը կնքէ, գրաշմանագիրը կը փակցնէ և նամակին հետ մեկտեղ ճամբայ կ'ելլէ դէպ ի Պոլիս։

Աբգ. Պատրիարքարանի այդ նամակը որ, Սրբն. ժողովին որոշումը կը հաղորդէր, հեն կը հասնի մի՛շդ այն միջոցին, երբ Արշաքունի Սրբազան ալ Գալիպոլի պանդոկը հասած էր արդէն։

Գործնական մարդը սանկ կ'ելլայ սակայն, և ո՛վ քաւ որ գործնական ոգին միայն Ամերիկացիներուն մասնաբաժն է։ Արշաքունի Սրբազան ալ այդ միջոցին ոգիով թրծուած կ'երեւի և սակայն «եկեղեցական կարգապահութիւն քաւած բան մը կայ, որ աւելի կարեւոր է» գործնական ոգիին։

Եթէ երբե՛ք մեզի հարցնէիք, Սրբազան, խնդարհարար պիտի առաջարկէինք որ կամ նամակը գրելով արտօնութիւն չուզեիք և եթէ արտօնութիւն պիտի ուզէիք գոնէ մեկ-երկու օր եւս սպասէիք։

Մեր գիացածը և ամէնուն ալ գիացածը սա է թէ՝ կամ մէ՛կը ընելու էիք և կամ մեռաք։

Բ. Լ—ԵԱՆ

ԱՌՏՆԻՆ ՅՈՒՇԱՏԵՏՐ

Կլուած օտար մարմինները, որոնք սրբածայր չեն և կոկորդին մէջ մնացած չեն, ինչպէս դրամ, կոճակ, զլնդակ եւն. անվնաս կերպով կարելի է դուրս հանել, ենթակային կարագ եփած կարագաս բանթեմէա կերդնելով և ջուր չխմելով։ Ասով ամբողջ ապիտները կը լայնան և օտար մարմինը տեղ մը կանգ չառնելով բնական ճամբով դուրս կ'ելլէ։ Այս եղանակով դրամներ, 5 սանթիմեդր երկայն և 3 սանթիմեդր լայն արտաքսուած տեղայն կամ ծնօտի կոշտեր, սուզեներ եւն., կարելի է հանել և տեղի չտալ ծանր հետեւանքներու։ Գողերն ու ոճրագործները ձերբակալուած ատենին մասնիներ, ուսամանդէ օղեր և ոսկիներ կը կլլեն, դիմադրելով թէ սանոք չեն կարուիր և բնական ճամբով դուրս կ'ելլին։ Անպէ. սոսկինութիւնն ալ բանթեմէա կը կերդնի ձերբակալուած գողերուն, գողցուները ձեռք բերելու համար։

ՔԱՂԱՔԱԿԱՆ

ՖՐԱՆՍԱՅԻ ՔԱՂԱՔԱԿԱՆՈՒԹԻՒՆԸ

ԹԷ Պ. ՖԱԼԻԷՐԻ ՈՒ Պ. ԲԻՇՈՆ Ի՞ՆՉ ՊԻՏԻ ԸՍԵՆ ԵՒՐՈՊԱՅԻ

Ֆրանսայի երեսփոխաններէն Պ. Ժէռվէ «Ֆրանսայի Նախագահը ու արտաքին գործոց Նախարարը ի՞նչ պիտի ըսեն Եւրոպայի խորագրով սպէս կը գրէ Բարիզի Թերթի մը մէջ.

Այն մէջտեղին երբ Ֆրանսայի Նախագահը ազգերութիւն ասող միջոցներ կ'երթայ չորս վիճակներու, ազգերութիւն մը որ ո՛չ միայն բարեկրթութիւնն համար կը կատարուի, այլ Ֆրանսայի քաղաքականութիւնն բերմամբ, չտեսնուած կը համարինք կատարուիլ յատակութիւնամբ պարզելու Ֆրանսայի մեղրութիւնից անկեղծութիւնը և անոր հայեցքներուն մշտատեւ հանդամանքը։ Ֆրանսական զիւանագիտութիւնը, այն ամէն տեղ ուր զինքը գործելու կը հրաւիրի, Եւրոպական մեծ ազգերու վստահութիւնը, նպատակ ունի, իր դաշնակցութիւնից ու բարեկամութիւնից հանդէպ անայլայլելի հատարմութիւնամբ մը հանդերձ, գործադրել ամէն պարագայի մէջ համաձայնութիւնն քաղաքականութիւն մը։ Ֆրանսա իր բոլոր միջամտութիւններովը հետամուտ է այդ արդիւնքը ձեռք բերելու։ Ֆրանսա չուզեր տէրութիւններու հասարակ դիրք տալ իր դիրքին։ Ֆրանսա ունի ինքնուրոյն գաղափարներ։ Ասիկա այդ գործադրութիւնը ոչ օրի դէմ կատարած է։ Ֆրանսայի փափաքն է որ Եւրոպայի անհատական չափերը պահպանուին ամէն կարգ։ Ֆրանսայի քաղաքականութիւնը կը ծառայէ մի՛ միայն մարդկութիւն և խաղաղութիւն։ Ֆրանսա վստահ է թէ զանազան չափեր հաշուելով կարելի է խաղաղութիւնը անվնաս պահել։ Նուազ յատկութիւնամբ յայտնուած քաղաքականութիւնց հանդէպ, Ֆրանսայի քաղաքականութիւնը երեւան կուգայ պարզ, յատակ ու անկեղծ. թուլցման և չահնելու հայատութիւնն քաղաքականութիւն մը։ Գերմանիա հիմա գիտէ թէ կարելի է Մարոքի մէջ անհատական համաձայնութիւններ զրայնել և չահերու ընդհանրացութիւններ կրնան կազմուիլ։ Այս զրական պատրաստութիւնը այժ կուգայ Ֆրանսայի յայտարարութեանց և կը սահմանել անոր արարքը. հատարմութիւնամբ իր յանձնառութեանց կապուած քաղաքականութիւն մը, որուն նպատակն է թէ՛ իրեն և թէ ուրիշներու վայելել տալ խաղաղութեան ուրախութիւնները և օգուտները։

— Պերլինի բոլոր թերթերը ընդարձակ պատասխաններ կ'ընեն Պ. Ժէռվէի վերոգրեալ յօդուածէն։ Պերլիներ Թագեպլատի (արմատական) Բարիզի Թղթակիցը, ընդունելով հանդերձ անոր կարեւորութիւնը, այդ յօդուածին մէջ ձիգ մը միայն կը տեսնէ՝ ուժ տալու Ֆրանսայի քաղաքականութեան Պ. Ֆալիէռի ուղեւորութիւնին առաջ։ Տոյչէ Թագեսպլատնեկ. (հանրապետական) նոյն յօդուածին ամէն մէկ կէտերը կը քննադատէ Ֆրանսայի նեղատամնիս անպարտաշած կերպով։ Թէկլիխ Ռունտշաու (համազգեցման) կ'ըսէ.— «Ժամանակը պիտի սորվեցնէ մեզ թէ այդ յայտարարութիւնը խաչը բաւական ուժգին բան մը կը պարունակէ։ Ֆրանսա միշտ և միւս բոլոր ազգերէն առաջ Գերմանիան պիտի գանէ պրանդիր՝ ընդհանուր խաղաղասիրական անկեղծ քաղաքականութիւն մը։ Պէտք չէ զարմանալ, երբ Գերմանիոյ կողմէ մանաւանդ կարեւորութիւն մը կ'ընծայուի կարծիքի այս անկեղծութեան։ Այս պահանջմամբ բաւական նշանակութիւնամբ «համազգեցման» է, բայց ոչ թէ «տակիքանական»։

ՌՈՒՍԻՈՅ ԵԼՄՏԱՑՈՅՑԸ

Պ. ՔՕՔՕՎՑԷՎԻ ՃԱՌԸ

Պատսան Սորտուրդին յուլիս 17ի նիստին մէջ Ռուսիոյ Արտաքին նախարար Պ. Քօքօվցէվ ճառ մը խօսած է Ռուսիոյ 1908ի Եւրոպացոյցին և այժմեան անուանական կացութեան մասին։ Պ. Քօքօվցէվ մանրամասնապէս չնշուց այն պարագան որ Եւրոպան այս տարին 74 միլիոն բանալիի յանձնումով մը կը վերջանայ և այս երրորդութիւնը փայլուն ապացոյց մը համարեց երկրին ծաղկման, որ իր սովորական ծախքերը գոցելէն եւաքը խնայողութիւններ ալ ընելու վիճակին մէջ է։ Պ. Քօքօվցէվ յայտարարեց թէ ինք հանգամանք է նախորդ տարիներուն այն տեսութեան թէ նոր պարտքեր ընելու տեղ պէտք է ուշադրութիւն դարձնել ներքին զարգացման։ Ռուսիոյ արտաքին գործոց նախարարը ապացուցանեց թէ Ռուսիոյ ներքին զարգացումը ինչպէս ազդեցութիւն ունի Ռուսիոյ դիրքին վրայ որ ամենայնիւ ունէր անգլիացի ազգ ծերունի հրապարակագրին հետաքրքրած համաշխարհի խաղաղութեան նիւթոյն հետ։ Պ. Սգէա չկրնայ կասկածիլ Ռուսիոյ ազնիւ ձգտումներուն մասին։ Ռուսիոյ արտաքին գործոց նախարարը ապացուցանեց թէ Ռուսիոյ Գերմանիոյ հետ ունեցած հաշտարարութիւնը ոչ մի՛ անգամ ոչ մի՛ անգամ ոչ մի՛ անգամ

գերմանական ճշմարտութիւնները կայն, կը յիշեցնեն Բարաքովի գործերը»։ Նոյն թերթը «Սրիմի Ուրագիծեր»ու մասին հետեւեալը կը գրէ.— «Այսպիսի երաժշտական մարգրիտներ գտնել չատ դժուար է և ասանք ապացոյց են հեղինակին մեծ տաղանդին»։ Պ. Սալինդարեան այժմ մասնաւորապէս կը հետաքրքրուի Հայ Եկեղեցիի երաժշտութեամբ և յատկապէս պիտի ուսումնասիրէ զանոնք և մասնաւորապէս պիտի զբաղի պատկերութեան և յատգարարութեան երգեցողութեանց ուսումնասիրութեամբ և ներդաշնակութեամբ, զոր Եկեղեցիի և Կոմիտաս վարդապետի նման ծանօթ երաժշտագէտներ մինչեւ հիմա չեն ներդաշնակած։

ՌԷՍԻՆԻ Թաղ. Խորհուրդը աղջկանց արհեստանոցի կաղմակերպութեան խնդրին համար գումարուած նախորդ նիստին մէջ որոշած էր որ արհեստական երեք գլուխաւոր միւղեր ներմուծուին, ինչպէս նաեւ չափական գծագրութիւնը։ Թաղ. Խորհուրդը երէկ կրկին հրաւիրած ըլլալով Օր. Ա. Կոստանեան և Փ. Էֆ. Յովհաննէսեանը, դարձեալ խորհրդակցութիւններ կատարեց գործին սկզբնաւորութեան համար պէտք եղած նիւթերու և կարեւոր գործիքներու յատկացուելիք գումարի մասին։ Այս առթիւ որոշուեցաւ արուեստագէտ սանդղագործ-գծագրիչին իբր օգնական արուելիք պատշաճ կարգադրիչին մասին կերպով յանձնել նաեւ արհեստանոցի ընդհանուր հսկողութիւնը, որպէս զի գործին սկզբնաւորութեան մէջ պիտանէն չգեռնաւորուի։ Թաղ. Խորհուրդը կը փափաքի գործը փոքրէն սկսելով հետզհետէ ընդարձակել, ի հարկին նոր օժանդակներ եւս ունկնդրելով, երբ գործին ընթացքին մէջ պէտք սեռնուի անոնց։ Թաղ. Խորհուրդին այս նիստին մէջ պիտանէի ինդիրը վերջնական կարգադրութեան մը չյանդգնեցաւ դեռ. նաեւ վերջնականապէս չորոշուեցաւ այն արուեստագէտը որ պիտի սանձնէ նոյն պաշտօնը։ Թաղ. Խորհուրդը վերջնական կարգադրութիւն մը ընելէ առաջ պիտի հրաւիրէ ուրիշ մասնագէտներ եւս, անոնց կարծիքն ալ առնելու համար։

ԷՅՕՒՊ Ս. Առաջնորդարան եկեղեցին կը գտնուի Իսլամ Պէյ թաղին մէջ։ Երբեմնի այս բազմամարդ ու հարուստ թաղը հիմա 14 տարի աղքատ ու միջակ դասակարգի հայ ընտանիքներէ կը բաղկանայ։ Դիւղին բազմանդամ Տ. Յարութիւն քահանային վախճանումովը թաղեցիք առանց քահանայի մնացած են և աստիճանաբար հոն պաշտօնավարող Տ. Պարգեւ քահանայն ալ դժգոհ ըլլալով բաղձած են Ադդ. Պարարարքարանի, որ յանձնարարած է տէր հօր՝ հեռանալ նոյն թաղէն։ Թաղեցիք կը փափաքին այդ եկեղեցիին վրայ քահանայ ձեռնադրել իրենց հանգուցեալ քահանային որդին՝ Հրանտ էֆ. Դերձակեանը որ գովելի եռանդ մը կը ցուցնէ մինչ ժամերգութեանց անխափան կատարման, եկեղեցիին բարեբարգութեան և անոր հասոյթներուն աւելացման համար։ Եկեղեցիին սեփական բանջարանցին և 1-2 փոքր կալուածներու վարձքէն ամսական հարիւր ղրուշ քահանային կը մնայ, հարիւր ալ՝ ժամկոչին։ Նախակրթարան կամ մանկապարտէզ չունի գիւղս թաղին մէջ. ուստի յաճախել է որ Հրանտ էֆ. սիրով ընդունի թաղեցիներուն դրամէրը և իր հանդուցեալ հօր արժանաւոր փոխանորդն ըլլալով տեղւոյն անուս մանկիկին կրթութիւնն ալ կը սառանձնէ, որուն փոխարէն թաղեցին ալ հարկաւ պէտք եղած զոհողութիւնը կ'ընէ նորընծային ապրուստ ու ապագան ապահովելով։

ԽԱՍԳԻՒՂ Ս. Սահակեանց եկեղեցին մէջ հինգշաբթի օրը Թարգմանչաց տօնին առթիւ մասնաւորած պատարագին ներկայ գտնուեցան Ս. Ներսէսեան վարժարանի և Մանկապարտէզի երկուսա ուսանողները և ուսուցչական խումբը։ Պատարագի աւարտէն յետոյ պատարագիչ քահանան և դպիրները թափօրով վարժարան երթալով խաչհանդիսա կատարեցին։ Տնօրէն Հմայեակ էֆ. Շիշմանեան ամէնուն հասկնալի կերպով բացատրեց օրուան տօնին նշանակութիւնը և սուրբ թարգմանիչներուն հայ գրականութեան և հայ դպրոցականներուն մատուցած մեծ ու օգտաւէտ ծառայութիւնները։ Տարեկան քննութիւնները աւարտած ըլլալով, այս հինգշաբթի տարեկան հանդէսը տեղի պիտի ունենայ վարժարանին մէջ։

ՕՐԹԱԳԻՒՂ Դպրաց Դասը վերջապէս ունեցաւ իր երգէնը։ Պատանեկայ դպրապետ Յաչիկ էֆ. Սմանեան բարեսիրաբար եկեղեցիին նուիրած է 15 ոսկի արժողութեամբ ընտիր ու գեղեցիկ երգէնն մը, որուն իրական արժէքը 30 ոսկի է, բայց քիչ մը գործածուած ըլլալուն, կարելի եղած է էկս գնով ձեռք բերել։ Դպրաց Դասը, Վարդավառի կիրակին, երգէնին ընկերակցութեամբ պիտի կատարէ երգեցողութիւնները։

ԵՂԻՒՇԵՆ ԵՂԲՕՐԱՆԱՆ ՄԱՀԸ. — —Երէկ արդէն մանրամասնաբար գրած էինք մեր ամէնէն ծանօթ և սիրուած խմբատեր-գրագէտին և մեծ քանասիրագիտին տխուր ու անդարմանելի կորուստը։ Այս առթիւ Բերայի Տ. Սահակ քհնյ. Փափազեանը, ինչպէս գրեցինք երէկ, Մեծ Կղզի գնաց, Ս. Պարիարք Հօր գուժելու մահը մատուցման աշխարհի այդ մեծ անմահականութեան և հրամաններ ստանալու համար։ Ն. Սամուելապատուութիւն լսելով մահը Եղիա Տէր-Միրզէխաչատուրի, խիստ մեծ ցաւ զգացած է գրական մեծ դէմքի մը այսպէս անեղանալուն առթիւ և հրամայեր է Տ. Սահակի որ վաղը ժամը 4ին (Ը. Թ.) տեղի ունենայ յուղարկաւորութիւնը Բերայ Ս. Երրորդութիւն եկեղեցիին մէջ, նախագահութեամբ Բերայի քարոզիչ Տ. Հմայեակ Արքեպիսկոպոսի և մասնակցութեամբ քահանայից դասուն։

*** Մահուան պարագաները.—Արդէն, ինչպէս յայտնի է, ժամանակէ մը ի վեր Եղիա ենթարկուած էր մասին տեսակ մը խանգարումի, որ կ'երեւի թէ վերջին օրերուն մէջ աւելի ապշեցուցիչ հանգամանք մը առած էր։ Նոյն օրը Եղիա բան երեւոյթին հանդարտ մը պատկած է եղեր իր անկողնին մէջ։ Տիկին Նիրան բնաւ վայրկեան մը իսկ չէր հեռանար քովէն. միշտ իր գործարան հոգածութիւններուն ու գթութեան քսրի մը համբերատար խնամքովը կը չրջապատէր հիւանդ Եղիան, անոր ամենասիրելի հրամանները կատարելու կամ ու պատրաստ։ Սակայն նախընթաց իրիկուն ժամը 7ին (Ը. Ե.) մինչեւ ցերեկը գարձ կելլէ տատնին գնումի մը համար, և Եղիան կը յանձնէ ապատուրին խնամքներուն։ Քիչ մը յետոյ ապատուրն ալ չուր բերելու համար դուրս կ'ելլէ։ Այդ առանձնութենէն օգտուելով գերմարդկային ուժով մը յանկարծ կ'ելլէ կը կանգնի տեղէն, քանի որ հիւանդ էր Եղիան և նոյն իսկ սենեակին մէջ քալելու անկարող, և մինչեւ կապած գօտին հանելով ուղղակի կ'երթայ մինչեւ սենեակին դուռը իր մատչուելու անձնասպանութեան գաղափարը, որ մասնաւորապէս ալ գայրացուց զրագէտին, գործադրելու համար։ Սակայն դուռը բռնուած բարձր էր և գրան վրայի պատանդին ձողերուն հանելու համար իր հասակը չէր բաւեր. ափսոս մը կ'առնէ, կ'ելլէ վրան և գրան վրայի ձողաբատ պատանդանը, որ ծածկուած էր թաղմով, կը պատռէ և մէջքի գօտին կ'անցնէ. ապէ վերջ օդակ մը կը կազմէ և գլուխը մէջը անցնելով ամուր անդին կը նետէ ապրի հարաւոտ մը և ամէն բան կը լինուայ։ Ապատուրը կը դառնայ ու վեր կ'ելլէ և յանկարծ տեսնելով որ հիւանդը կը սասանի դրան մէջ, սարսափահար կը սկսի պոռալ՝ ձիշդ այն միջոցին երբ Տիկին Նիրան ալ ուտն հասած էր։ Խեղճ կինը չէր կրնար մաքէն անցընել այս դէպքը. վեր կը վազէ և հոն կը պարզուի սարսափելի և յուզիչ տեսարան մը, երբ նիրան ասնենք այդ անձնուէր և ազնիւ կնոջ ամբարտաւանութիւնը ամենքս ալ վերարերումը հանդէպ ողբացեալ հայ մտաւորական մեծ մարդուն։ Սարսափը անմիջապէս դէպքը կը տեղեկացնէ սատիանութեան, որ քիչ մը վերջը իր բժիշկին և Ս. Երրորդութեան եկեղեցիին Մուխբար Կարապետ էֆ.ի հետ դէպքին վայրը կը հասնի և մահը ու մահուան պարագաները հաստատելէ և ստորագրել վերջ, տեղեկագիրը կը պատրաստուի և կ'արձակուի թաղումը։ Ամանաւանդ կը պատմեն թէ Տիկին Նիրան, ցաւէն խելագնդած, յանձնել չուզեր եղեր Եղիայեն մարմինը. իսկ յետոյ խնդրած է որ իրեն ցիշատակ մը իրեն թողուն գէթ այն չուանը, որով Եղիան վերջ տուած էր իր կեանքին։

ՆԻԿՈՄԻԴԻԱՅԻՆ ԼՈՒՐԵՐ. — Մեր թղթակցին.—Նիկոմիդիոյ ազգ. վարժարանները տարեկան քննութիւնները աւարտեցան ու արձակուրդը սկսաւ. այս տարի միայն տասնմէկ չրջանաւարտ ունեցանք։

*** Հինգշաբթի օր Թարգմանչաց տօնին առթիւ Ադդ. Առաջնորդն մանկապարտէզը իր տասնմէկերորդ չրջանին ամփոփիչ մրցանակաբաշխութիւնն հանդէսը կատարեց նոյն մանկապարտէզի սրահին մէջ, որ չբեղօրէն զարդարուած էր այս առթիւ։ Հանդէսին կը նախագահէր Առաջն. Փոխանորդ Տ. Վռնան քհնյ. Նաստարդեան, իր չուրջը ունենալով Տ. Ներսէս և Տ. Սուքիաս քահանաները, ազգ. վարժարանց ուսուցչական մարմինը և երկու ընտրեալ բազմութիւն մը։ Ներկայ էին նաեւ տեղւոյս միխէաբրգի պէյլին, գօմանան փաշային և մէարիֆ մուտիրին ներկայացուցիչները, թարգմի միւտիրին և կառավարական ուրիշ պաշտօնատարներ։ Իսկ իր բացակայութեամբ կը փայլէր Թաղ. Խորհուրդը, ինչ որ չատ անտեղի ապատորութիւն մը ըրաւ ներկաներուն վրայ։ Հանդէսը սկսաւ Համլակէ Մաուչով, զոր ներկաները ունկնդրեցին յանմկոյս. ուրիշ վերջ Աբքանալեանի Տնօրէն Խորհրդոյ Ատենադպիր Ներսէս էֆ. Զաքարեան թարգմանչին ուղղեցով մը մանկապարտէզին տատեղութիւնները պարզեց և Վեհ. Կոյսեր արեւշատութեան համար բարեմաղթութիւններ բրաւ։ Ապէ վերջ չրջանաւարտ տասներու կողմէ յայտարար մանկական ուղերձներ, մենախօսութիւններ, սրամիտութիւններ արտասանուեցան ու սիրուն երգեր երգուեցան, և ժապաւէնի, մարմնամարզի խաղերը կատարուեցան յաջողապէս։ Ծափերու արժանացաւ «Ծոյլը» անուն մենախօսութիւնը, զոր յաջող կերպով արտասանեց Օր. Հերմինէ Մխիթարեան, և «Հրաժեշտ»ը, զոր մենախօսեց Օր. Եղբնէ Մխիթարեան։ Բոլոր երգերը և ուղերձները չատ լաւ արտասանեցին տարիկները, բնական չարժուձեւերով։ Մենախօսութիւններու և սրամիտութիւններու աւարտելէն վերջ Տնօրէն Խորհրդոյ Ատենապետ Զարեհ էֆ. Բէօթանեան չբոլանաւարտներու անունները կարդաց և վկայականներն ու մրցանակները բաշխուեցան։ Ցետոյ նախագահ Հօր «Պանպուիչ»ով հանդէսը փակուեցաւ, մեկնեցաւ ժամ տեւելէ վերջ։ Ներկաները մեկնեցան, չնորհաւորելով Աբ.ի Տնօրէն Խորհուրդը և Մանկապարտէզի վարիչ Օր. Աղնիս Զաքարեանը։ Հանդէսին առթիւ երգուած բոլոր երգերը երգէնի ընկերակցութեամբ երգուեցան, զոր կը վարէր Օր. Աղնիս Զաքարեան։ Մանկապարտէզը մինչեւ հիմա 302 չրջանաւարտներ տուած է. այս տարի ալ 26 չրջանաւարտ հանեց, որոնք լուսանկարուեցան իրենց ուսուցչուհիներուն հետ։

ՊՐՈՒՍԱՅԻՆ ԼՈՒՐԵՐ.— Մեր թղթակցին.— Անցեալ երեքշաբթի օր, Պրուսայի ազգ. վարժարանի տարեկան դասերու աւարտեցան ու արձակուրդը սկսաւ. այս տարի միայն տասնմէկ չրջանաւարտ ունեցանք։

*** Հինգշաբթի օր Թարգմանչաց տօնին առթիւ Ազգ. Առաջնորդարանի մանկապարտէզը իր տասնմէկերորդ չրջանին ամփոփիչ մրցանակաբաշխութիւնն հանդէսը կատարեց նոյն մանկապարտէզի սրահին մէջ, որ չբեղօրէն զարդարուած էր այս առթիւ։ Հանդէսին կը նախագահէր Առաջն. Փոխանորդ Տ. Վռնան քհնյ. Նաստարդեան, իր չուրջը ունենալով Տ. Ներսէս և Տ. Սուքիաս քահանաները, ազգ. վարժարանց ուսուցչական մարմինը և երկու ընտրեալ բազմութիւն մը։ Ներկայ էին նաեւ տեղւոյս միխէաբրգի պէյլին, գօմանան փաշային և մէարիֆ մուտիրին ներկայացուցիչները, թարգմի միւտիրին և կառավարական ուրիշ պաշտօնատարներ։ Իսկ իր բացակայութեամբ կը փայլէր Թաղ. Խորհուրդը, ինչ որ չատ անտեղի ապատորութիւն մը ըրաւ ներկաներուն վրայ։ Հանդէսը սկսաւ Համլակէ Մաուչով, զոր ներկաները ունկնդրեցին յանմկոյս. ուրիշ վերջ Աբքանալեանի Տնօրէն Խորհրդոյ Ատենադպիր Ներսէս էֆ. Զաքարեան թարգմանչին ուղերձով մը մանկապարտէզին տատեղութիւնները պարզեց և Վեհ. Կոյսեր արեւշատութեան համար բարեմաղթութիւններ բրաւ։ Ապէ վերջ չրջանաւարտ տասներու կողմէ յաջողապար մանկական ուղերձներ, մենախօսութիւններ, սրամիտութիւններ արտասանուեցան ու սիրուն երգեր երգուեցան, և ժապաւէնի, մարմնամարզի խաղերը կատարուեցան յաջողապէս։ Ծափերու արժանացաւ «Ծոյլը» անուն մենախօսութիւնը, զոր յաջող կերպով արտասանեց Օր. Հերմինէ Մխիթարեան, և «Հրաժեշտ»ը, զոր մենախօսեց Օր. Եղբնէ Մխիթարեան։ Բոլոր երգերը և ուղերձները չատ լաւ արտասանեցին տարիկները, բնական չարժուձեւերով։ Մենախօսութիւններու և սրամիտութիւններու աւարտելէն վերջ Տնօրէն Խորհրդոյ Ատենապետ Զարեհ էֆ. Բէօթանեան չբոլանաւարտներու անունները կարդաց և վկայականներն ու մրցանակները բաշխուեցան։ Ցետոյ նախագահ Հօր «Պանպուիչ»ով հանդէսը փակուեցաւ, մեկնեցաւ ժամ տեւելէ վերջ։ Ներկաները մեկնեցան, չնորհաւորելով Աբ.ի Տնօրէն Խորհուրդը և Մանկապարտէզի վարիչ Օր. Աղնիս Զաքարեանը։ Հանդէսին առթիւ երգուած բոլոր երգերը երգէնի ընկերակցութեամբ երգուեցան, զոր կը վարէր Օր. Աղնիս Զաքարեան։ Մանկապարտէզը մինչեւ հիմա 302 չրջանաւարտներ տուած է. այս տարի ալ 26 չրջանաւարտ հանեց, որոնք լուսանկարուեցան իրենց ուսուցչուհիներուն հետ։

ՊՐՈՒՍԱՅԻՆ ԼՈՒՐԵՐ.— Մեր թղթակցին.— Անցեալ երեքշաբթի օր, Պրուսայի ազգ. վարժարանի տարեկան դասերը աւարտեցան ու արձակուրդը սկսաւ. այս տարի միայն տասնմէկ չրջանաւարտ ունեցանք։

*** Հինգշաբթի 45դ թիւը հրատարակ ելած է հետեւեալ բովանդակութեամբ.— Հանդիպումներ Ց. Ալբիսար— Հոս Հասի նոթեր. Հոս Հաս — «Սատկիս ալ նէ չէմ իտար» (զաւեշտական). Լիլու — Գարագարիկ Բառարան. Ռամնոտ — Ֆոնկրաֆ գլուխներ. Անմեռակ — Փշրանքներ. Ց. Հայրապետեան Նարեռեան Լուրեր «Հանրագիտակի» այս թիւը կը պարունակէ վաղամեռիկ Օր. Նեկտարիեն Ազարեանի լուսանկարը։

ՎԵՐՋԻՆ ԼՈՒՐԵՐ

(Վիեննայի թերթերեն, յուլիս 19)

ԷՐԷՆՔԱԼ-ՍԴՈՒՐՅԱ ՏԵՍԱԿՑՈՒԹԻՒՆԸ

ՎԻԵՆՆԱ, 18 յուլիս։— Այսօր Սէմմերինկի մէջ Պատն Էրէնթալի և Ռումանիոյ նախարարապետ Պ. Տէմէդրը Սդոբրցայի միջև տեղի ունենալիք տեսակցութեան մասին դիմադիմական չրջանակի հետեւեալ տեղեկութիւնը կը հաղորդեն.— Աւստրիոյ-Հունգարիոյ և Ռումանիոյ միջև գտնուած բարեկամական յարաբերութիւններուն բարձր կացութեան նշան կը համարուի սա պարզան որ Ռումանիոյ նախարարապետը Բարլիպատ երթալուն առթիւ. Սէմմերինկի մէջ այցելութիւն կուտայ Աւստրիոյ-Հունգարիոյ արտաքին գործոց նախարարին, ինչ որ կը ցուցնէ թէ երկու պետական անձնաւորութեանց միջև անձնական յարաբերութիւններն ալ բարեկամական են։ Պատն Էրէնթալ և նախարարապետ Սդոբրցա զիրար կը ճանչնան այն ատենէն երբ Պատն Էրէնթալ դեսպան էր Պուքրէշի մէջ։ Պ. Սդոբրցայի այսօրուան այցելութիւնն ալ բարեկամական հին յարաբերութեան նորոգումն է։ Երկու պետական անձնաւորութիւններն այս առաջին երկարօրէն տեսակցեցան։ Տարակոյս չկայ որ օրուան կարեւոր ինդիրներէն զատ խորհրդակցեցան նաեւ Աւստրիոյ-Հունգարիոյ և Ռումանիոյ միջև առեւտրական յարաբերութեանց վրայ։ Պատն Էրէնթալ այսօր կէս օրէն ետքը իր հիւրին հետ երկու ժամու չափ պտոյտ մը ըրաւ կառքով։

Պ. ՖԱԼԻԷՌԻ ՀԻՒՍԻՍԱՅԻՆ ՈՒՂԵՒՈՐՈՒԹԻՒՆԸ

ՏՐՕՆԴԻԷՐԲ, 19 յուլիս։— Ֆրանսայի նախագահը այսօր Տէօնքերք հասած ատեն ընդունուեցաւ տեղական իշխանութեանց ներկայացուցիչներէն։ Քաղաքապետն բարի գալուստն ճառին պատասխանելով Պ. Ֆալիէռ ըսաւ թէ յանուն Ֆրանսայի ձեռնարկած է այս ուղեւորութեան, ամրապնդելու համար բարեկամութեան և զինակցութեան մը կապերը, ուրիկ կախում ունին եւրոպական ազգերու բարձր յարաբերութիւնները և համաշխարհի խաղաղութեան պահպանումը։ Պ. Ֆալիէռ պատասխանելով նաեւ Տէօնքերքի առեւտրական Սենեկին նախագահին ճառին, յոյս յայտնեց որ իր օգնականութեան ուղեւորութիւնը զոհացուցիչ արդիւնքներ պիտի ունենայ Ֆրանսայի արեւտրական շահերուն համար։ Կէս օրէն ետքը ժամ 1ին, Պ. Ֆալիէռ և Պ. Բիւրն Վէրսիպի զբաղարը հնչնելով մեծնցան ժողովուրդի եռանդագոչ կեցցէներուն մէջ։

ԱՆԳԼԻՈՅ ԹԱԳԱՒՈՐՈՒՆ ԻՇԼ ԱՅՑԵԼՈՒԹԻՒՆԸ

ՎԻԵՆՆԱ, 18 յուլիս.— Կը հաստատուի թէ Լուսաբա թագաւորը օգոստոս 15ին Իշլի ջերմուկներուն մէջ այցելութիւն մը պիտի տայ Ֆրանց Եսէֆի կայսեր, եթէ անակնկալ արգելք մը չպատահի։ Հաւանօրէն կայսրը մինչեւ Կմունտէն ընդառաջ պիտի երթայ թագաւորին, որ իր հետեւորդներով պիտի օթեւանի «Օթել Էլիզապէթ»ի մէջ։ Թագաւորին այս այցելութեան տարեւ մէկ քանի օր առաջ Իշլ պիտի երթան նաեւ Ֆրանց Ֆէրդինանտ արշիդուքսը, և Ֆրանց Սալվատոր արշիդուքսը իր ամուսնին հետ և մինչեւ սեպտեմբեր հոն պիտի մնան։ Թագաւորը քիչ պիտի մնայ Իշլի մէջ։

ԱՆԳԼԻԱԿԱՆ ՆԱԽԱԲԱԺԻՆԸ ՖԻՈՒՄԷԻ ՄԷՋ

ՖԻՈՒՄԷ, 18 յուլիս.— Ֆիւմէ երեկար տանել է վեր այսօրուանէն չատ չատ օտարական չէր տեսած իր մէջ։ Շերջնակայ ամէն վայրերէն բազմաթիւ չոգենաւեր կը հասնէին հոս ուղեւորներով լեցուն, որոնց ամենքն ալ տեսնել կուգան անգլիական նաւատորմին փառաւոր և հիանալի նաւերը։ Միւս կողմէ անգլիացի նաւաստիներն ալ ոտքով թէ կառքով կը չրջագային Ֆիւմէի մէջ, հետաքրքրական վայրերը տեսնելու համար և մեծագնակ գնումներ կ'ընեն, 4000 նաւերուն պէտք եղած ուտելիքը հայթայթելու համար։ Այսօր անգլիական Հիւսան դրօսնտուով պատրաստ մը կատարեցին կառավարչէն ու ամբասիներ հրամանատարներուն ամուսիններուն հետ և երեկոյին Քուին անգլիական հրամասարի զրահաւորին մէջ հայկերգի սրբազան ֆիւմէի քաղաքային ու զինուորական իշխանութեանց ներկայացուցիչներուն։

ԴՐԱՄԻ ԱՌԱՏՈՒԹԻՒՆԸ

ՎԻԵՆՆԱ, 18 յուլիս.—Անցեալ չաբթու երեք միլիոն քառակուսի մասնաւորապէս հունգարական պանքան, և ասով պարտատոմսերի քանակը բարձրացաւ 1127 միլիոն քարոնի։ Մեկ տարուան մէջ բարձրացան կայսրութիւնն է այս և անցեալ աշխատանքի ամիսներուն կորուստին տեղը լեցաւ։ Ցունարի սկիզբէն ի վեր Աւստրիոյ-Հունգարիոյ պանքային պարտատոմսերուն արժէքը 128 միլիոն աւելցած է։

ԲԱՄՊԱԿԻ ԲԵՐՔԸ

ԼՈՆՏՈՆ, 18 յուլիս.— Ամերիկեան բամպակի բերքը, որ ժամանակ մը ի վեր մեծ կարեւորութիւն ունի բամպակի հրապարակին վրայ, վերջին չաբաթներու մէջ մեծապէս նպաստաւորեցաւ օգերուն վրնանկէն։ Բայց որոշեցաւ ամերիկեան բամպակի բերքին վրայ յայտնի և օգտաւոր ամիսները մեծ տպաւորութիւն ունեցան, այնմամ գոհացուցիչ վիճակը տարեսով նրաբարի համար, պէտք է մէջ քանի չաբաթ եւս սպասել. այդէն այժմու գոհացուցիչ համարուած վիճակը անցեալ տարիներու վիճակագրական կացութեան հետ բաղդատելով, չատ անպատատ է դեռ։

ՅՍՕՐՈՒԱՆ ՀԵՌԱԳԻՐՆԵՐ

ԲԱԲԷՆ, 20 յուլիս.— Սակարանին մէջ կացութիւնը միչտ գոհացուցիչ է ամրոզչութեան համար. թէեւ մեծ բարձրացումներ չկան, սակայն զգալի անկումներ ալ տեղի չեն ունենար։ Ցիրտասանի Ռանդը անցաւ 96ը։ Օտար արժեթուղթերու գիները բաւական հաստատուն են։ Օսմ. Միացեալ՝ 96.20։ Ռիօ Թինթօ չատ հաստատուն է՝ 1651 և Գալիա Դարատայսն՝ 447։ Լոնտոնի Սակարանին մէջ հունգարական կը սիրէ միջոցներ արժեթուղթերու մասին, սակայն ամերիկեան արժեթուղթերը բաւական բարձրացած են՝ միջին հաշուով երկու «բուսն»։ Հարաւային Ամերիկէի արժեթուղթերը բաւական հակում մը ունին։

ԳՈՐԻՆՀԱՆ.— Ֆրանսական մարտանաւերը՝ առաջնորդութեամբ Վէռիդի յանձնարարին, ուր կը գտնուին նախագահ Պ. Ֆալիէռ և արտաքին գործոց նախարար Պ. Բիւրն, այսօր, կէսօրէն երեք ժամ ետքը, նաւանգնեցան մուտ։ Ֆրանսայի նախագահին ժամանումը ողջունեցաւ հարիւր մէկ թնդանօթներով։ Ֆրանսական մարտանաւերն ալ փոխադարձաբար պատասխանեցին։ Պ. Ֆալիէռ ընդունուեցաւ Տանրմարքայի Ֆրէտերիք Ը. թագաւորին և արքայական գերդասանին անդամներուն կողմէ։ Ներկայ էին նաեւ զեսպանական մարմինը և Հարաւային Ամերիկայի հանրապետութեանց ներկայացուցիչներ։ Հեռաւորդներու փոխադարձ ներկայացումէն ետքը, Ցը-ըմ-ակրիք թագաւորը Ամալիենպուրգի Քրիստիան Ը. պատասխանեցաւ Պ. Ֆալիէռը։ Ժամ 4ին Պ. Ֆալիէռ այցելութիւն տուաւ թագաւորին, թագուհիին և արքայական գերդասանին անդամներուն։ Կէս ժամ ետքը Ֆրանսայի նախագահը Պէրնդորֆ երթալով այցելութիւն տուաւ Վալդեմարի իշխանին և իշխանուհիին։ Ֆրանսայի արտաքին գործոց նախարար Պ. Բիւրն երեկոյեան տեսակցեցաւ Հունգարիոյ արտաքին գործոց նախարար Պ. Ֆերանց Ամարիի հետ։ Հանրապետական պարտատոմսերուն ամորտիզասիոնի հետ և երեկոյին Քուին անգլիական հրամասարի զրահաւորին մէջ հայկերգի սրբազան ֆիւմէի քաղաքային ու զինուորական իշխանութեանց ներկայացուցիչներուն։

ՎԻԵՆՆԱ, 18 յուլիս.— Ռումանիոյ նախարարապետ Պ. Սդոբրցայի Վիեննա ժամանումն մասին կ'ըսուի թէ աւելորդական դաշնադրութիւն մը համար է։ Լրագիրները դրատասալից յօդուածներ կը գրեն Ռումանիոյ ընդհանուր քաղաքականութեանը համար։

ՎԻԵՆՆԱ.— Համապատասխան համաժողովին նիստը փակուեցաւ։ Ցառաջիկայ տարուան գարնանն նորէն պիտի գումարուի։

ՀՈՍՍ.— Ապոստոսի մէջ սեպտեմբերին միջազգային համաժողով մը պիտի գումարուի, ուսումնասիրելու ծովի և օդին զանազան հիւանդութեանց վրայ բրած ազդեցութիւնը։

ՐԷՆՊԷՐ.— Խնդրագիր ընդունելութիւն մը եղաւ Լոյտ Թիւսէրպի։ Ժողովրդական խուռն բազմութիւն մը նաեւ ջերմագին ողջունեց Ֆրանսայի ժողովրդական ծովակալ Ժանրիին։ Ֆրանսայի նախագահին ժամանումը ողջունեցաւ հարիւր մէկ թնդանօթներով։ Ֆրանսական մարտանաւերն ալ փոխադարձաբար պատասխանեցին։ Պ. Ֆալիէռ ընդունուեցաւ Տանրմարքայի Ֆրէտերիք Ը. թագաւորին և արքայական գերդասանին անդամներուն կողմէ։ Ներկայ էին նաեւ զեսպանական մարմինը և Հարաւային Ամերիկայի հանրապետութեանց ներկայացուցիչներ։ Հեռաւորդներու փոխադարձ ներկայացումէն ետքը, Ցը-ըմ-ակրիք թագաւորը Ամալիենպուրգի Քրիստիան Ը. պատասխանեցաւ Պ. Ֆալիէռը։ Ժամ 4ին Պ. Ֆալիէռ այցելութիւն տուաւ թագաւորին, թագուհիին և արքայական գերդասանին անդամներուն։ Կէս ժամ ետքը Ֆրանսայի նախագահը Պէրնդորֆ երթալով այցելութիւն տուաւ Վալդեմարի իշխանին և իշխանուհիին։ Ֆրանսայի արտաքին գործոց նախարար Պ. Բիւրն երեկոյեան տեսակցեցաւ Հունգարիոյ արտաքին գործոց նախարար Պ. Ֆերանց Ամարիի հետ։ Հանրապետական պարտատոմսերուն ամորտիզասիոնի հետ և երեկոյին Քուին անգլիական հրամասարի զրահաւորին մէջ հայկերգի սրբազան ֆիւմէի քաղաքային ու զինուորական իշխանութեանց ներկայացուցիչներուն։

ԳՐԱՄԻ ԱՌԱՏՈՒԹԻՒՆԸ

ՎԻԵՆՆԱ, 18 յուլիս.—Անցեալ չաբթու երեք միլիոն քառակուսի ոսկի մասնաւորապէս պանքան, և ասով պարտատոմսերի քանակը բարձրացաւ 1127 միլիոն քարոնի։ Մեկ տարուան մէջ բարձրացան կայսրութիւնն է այս և անցեալ աշխատանքի ամիսներուն մէջ պանքային ոսկիներու կորուստին տեղը լեցաւ։ Ցունարի սկիզբէն ի վեր Աւստրիոյ-Հունգարիոյ պանքային պարտատոմսերուն արժեքը բարձրացած է 128 միլիոն աւելցած է։

ԲԱՄՊԱԿԻ ԲԵՐՔԸ

ԼՈՆՏՈՆ, 18 յուլիս.— Ամերիկեան բամպակի բերքը, որ ժամանակ մը ի վեր մեծ կարեւորութիւն ունի բամպակի հրապարակին վրայ, վերջին չաբաթներու մէջ մեծապէս նպաստաւորեցաւ օգերուն վրնանկէն։ Բայց որոշեցաւ ամերիկեան բամպակի բերքին վրայ յայտնի և օգտաւոր ամիսները մեծ տպաւորութիւն ունեցան, այնմամ գոհացուցիչ վիճակը տարեսով նրաբարի համար, պէտք է մէջ քանի չաբաթ եւս սպասել. այդէն այժմու գոհացուցիչ համարուած վիճակը անցեալ տարիներու վիճակագրական կացութեան հետ բաղդատելով, չատ անպատատ է դեռ։

ՔԱՆԻ ՄԸ ՕՐՈՒԱՆ ՀԱՄԱՐ ՄԻԱՅՆ ԻՐԱՊԷՍ

Աժան Ապրանքներ

ԿԸ ԾԱԽՈՒԻՆ

ԹԻՐԻՆԿ ՎԱՃԱՌԱՏԱՆ ԱՊՐԱՆՔԻ

Բոլոր ճիւղերուն մէջ

ՂԱՂԱԹԻԱ

	Ղրուշ
ԲՕՍԹԻՄՆԵՐ, այրերու համար, ճանքէզի բուրդէ, վերջին նորոյթի համաձայն	125
ԲՕՍԹԻՄՆԵՐ, ճանքէզի, այրերու համար, կապտէ եւ ներմակ	40
ԲԱՒՏՐԻՆԵՐ, ճանքէզի բուրդէ, վերջին նորոյթին համաձայն	95
ԲԱՆԹԱԼՕՆՆԵՐ, ճանքէզի կապտէ եւ ներմակ, լուսու յարմար	15
ԺԻԼԷՆԵՐ, ճանքէզի բիճէ ու կապտէ եւ ներմակ	12
ՍԷՆԹԻՒՐ-ԺԻԼԷՆԵՐ, ճանքէզի կերպասէ, ճաճակաւոր տէսէնճներով	5
ՊԼՈՒԶՆԵՐ պաքիսթ	25
ՔԱՇ-ԲՈՒՍԻԷՐՆԵՐ	70
ՇՐՋԱԶԳԵՍՏՆԵՐ կապտէ	25
ԲՕՍԹԻՄՆԵՐ կապտէ, կիներու համար	70
ԲՕՍԹԻՄՆԵՐ կապտէ, տղոց համար ճաճակաւոր տէսէնճներով	20
ԲՕՍԹԻՄՆԵՐ կապտէ փոքր աղջիկներու համար	20
ԳԼԽԱՐԿՆԵՐ յարդէ այրերու համար	6
ԳԼԽԱՐԿՆԵՐ յարդէ, տղոց համար	6
ԳԼԽԱՐԿՆԵՐ կապտէ, տղոց համար	6
ԲՈՒՆ ԻՍԿ ԲԱՆԱՄԱ գըլխարկներ	50
ԿԱԿՈՒՂ ՕԶԻԲՆԵՐ զէբիրէ, ճաճակաւոր տէսէնճներով	2½
ԹԷԻՆՈՑՆԵՐ զէբիրէ, ճաճակաւոր տէսէնճներով	3
ԹԷԻՆՈՑՆԵՐ խաչուէ	4½
ԳՈՒԼՊԱՆՆԵՐ այրերու համար ճանքէզի. զոյգը	3
ՇԱՊԻԿՆԵՐ ամբողջ զէբիրէ այրերու համար	12
ՎԱՐՏԻՔՆԵՐ այրերու համար զէբիրէ եւ ճաճակաւոր տէսէնճներով	11
ԾԱԾԿՈՑԹՆԵՐ բիճէ մեծ մանչակալներու համար	30
ԹԱՇԿԻՆԱԿՆԵՐ այրերու համար կէս երկվեցեակը	4½
ԹԻ ՊԱՐԻ ՇՕՒՆ այրերու յատուկ այդ հ

Հրատարակուեցաւ

ԻՐ ՏԵՍԱԿԻՆ ՄԷՋ ԵԶԱԿԱՆ

ՀԱՅ.-ՕՍՄԱՆԵՐԷՆ ՄԵԾ ԲԱՌԱՐԱՆԸ

Պաշտօնական, գիտական և այլ կարեւոր բառերու ֆիրմաներէնով և բաղմաթիւ օրինակներով ճոխացած իբր 50,000 բառ, ոճ, ասութիւն։

Տրկաբերութիւնք

ՊՕՏՐՈՍ Է.Ֆ. ԿԱՐԱՊԵՏԵԱՆԻ

Օգնական Պետական Խորհրդոյ և Տնօրէն Պետական Վարժարանի

Սոյն երկաբերութեան վրայ երկար գրել աւելորդ է. միայն սաչափը բանք որ Ամէն. Ս. Պարբերաբ Հօրմէն և Դեր. Եղիշէ եպիսկ. Դուրեանէ գտա, թուրք և հայ ամէնէն նշանաւոր գրագէտ-լեզուաբաններէ գնահատականներ կան այս խըղճամիտ և յոգնաւատակ երկասիրութեան սկիզբը։ Ի մէջ այլոց թուրք նշանաւորագոյն գրագէտ-բանաստեղծ Էքրէմ պէյ, Ռէշատ պէյ, Անմէտ Բաբմ պէյ, հայագէտ Սիբէյան պէյ, Պարբերաքարտի թուրք. Դիւանապետ Թրքագէտն Կարապետ էֆ. Խաչատուրեան և արեւելագէտ Մանիան էֆ. Կարեւորկեան թուրքերէն գնահատականներ ունին։ Հայերէն գնահատականներ ունին Գուրգէն, Զօրապ, Սլգէնեան, Պօղոս Բէրէանէեան, Ուզուրիկեան, Հրանտ Ասատուր, Փանոսեան, Թէոդիկ, Գալանճեանի պէս բանասէրներ և գրագէտներ։

Սոյն երկասիրութիւնը ունի 900ի մօտ հած էջեր, 8 բուն Բ գրով շարուած. ձօնուած է Ուսուցչապետ Ռ. Ե. Պէրպէրեանի. կը պարունակէ հեղինակին մեծադիր լուսանկարը։

Թուղթ ընտիր, տպագրութիւն ընտիր (Տէր-Ներսէսեան և Պէրպէրեան), կազմ փառաւոր (Մաքիէսեան)։ Կը վաճառուի կանխիկ 35 դրուշի։ Միակ կեդրոնատեղին է Գալէնց գրատուն։ Գուառոնեաց համար Թղթատարի ծախքով 40 դրուշ։

20—20

ՄՍԼԵԱՆԻ

ԵՐԱԺՇՏԱԿԱՆ ՀԵՂԻՆԱԿՈՒԹԻՒՆՆԵՐԸ

Մանօթ երգեհոն և լութակահար Ա. Մսլեան կ'ի Նարոլիի Դեղարուեստական ցուցահանդէսին Ա. մրցանակի և ոսկի մեդալի արժանացած հեղինակութիւնները, որոնց հանրութիւնը ա՛նքան անձկանօք կը սպասէր, հրապարակ եւլած են.

Marche Polonaise Դաշնակի համար գին 5 դրշ.

(1. Berceuse)
Album Musical)2. Cavatine(գին 10 դրշ.
(3. Rêverie)

Լութակի համար, դաշնակի ընկերակցութեամբ. ձօնուած է Ս. Պարբերաբ Հօր։

Կը վաճառուին աւ տեղ (en dépôt) Ա. Թոմանիկէրի քով Բերա, Շիրակ Ճամբայ. Էմիրզէյ քովի Դաղբէրիւղ, Մօտ փողոց։

Իսկ միակ կեդրոնատեղին և գործակալն են՝

Կ. Պոլսոյեան Եղբարք

Կ.Պոլիս, Պէյէ-Գարու թիւ 12, Պօղոչանին կից

Ուր կը գտնուին նաև դաշնակի, լութակի, մանտոլինի և ամէն տեսակ նուագներու եղանակներ, մեքոդներ, եղիւներ եւն. եւն., կը ստանձնեն նաև երաժշտական ամէն տեսակ հրատարակչական գործեր։

Գուառներէն եղած յանձնարարութիւնները՝ փոխարժէքը կանխիկ, պէտք է ուղղուին միւսին կեդրոնատեղիին՝

Կ. ՊՕՂՈՍԵԱՆ ԵՂԲԱՐՔ

Պէյէ-Գարու, թիւ 12, Կ. Պոլիս

ՇԻՐԲԷԹԻ ԽԱՅՐԻՆ

Ազգ.— Շիրբէթի Խայրիի վարչութիւնը նուագարանի կը գնէ 15,000 թմոս էրէյլի հանքածուխ՝ լաւագոյն տեսակէ։ Վերջնական նուագարանը տեղի պիտի ունենայ 1908 յուլիս 17ին (Հ. Տ.)։ Ամենը որ կ'ուզեն նուագարանին մասնակցիլ, պարտին Վարչական Խորհուրդին ներկայանալ, երաշխաւորով մը կամ երաշխաւորութեան դումարով մը, հինգշաբթի և երկուշաբթի օրերը, ժամը 6էն մինչեւ 10 (Ք. Թ.)։ 10—1

Տնօրէնութիւն

3/16 յուլիս 1908

* * *

Ազգ.— Շիրբէթի Խայրիի վարչութիւնը նուագարանի կը գնէ 250 ծրար առագաստի կտաւ, թիւ 10. վերջնական նուագարանը տեղի պիտի ունենայ 1908 յուլիս 24ին (Հ. Տ.)։ Ամենը որ կ'ուզեն մասնակցիլ այս նուագարանին, պէտք է որ Վարչական Խորհուրդին ներկայանան, երկուշաբթի և հինգշաբթի օրերը, ժամը 6էն 10 (Ք. Թ.)։ 10—1

Տնօրէնութիւն

Կ. Պոլիս, 5/18 յուլիս 1908 10—1

ՕՍՄ. ԿԱՅՍ. ՊԱՆՔԱՆ

ԱՆԱՆՈՒՆ. ԸՆԿԵՐՈՒԹԻՒՆ

11,000,000 օսմ. ոսկի կամ

250,000,000 ֆրանկ դրամագլուխով

ԿԵՆՏՐՈՆԱՏԵՂԻ՝ Դրամագլուխ
ՓՈՐՁԱԿԱԼՈՒԹԻՒՆ՝ Գոյս, Տէնի ճամբ
ՎԱՐՉԱՏԵՂԻ՝ Բերա, Տիտակ Տումանտ № 247

ԴԻՒԱՆԻՍ ԴՈՐՄԱԿԱԼՈՒԹԻՒՆՆԵՐ

ԼՕՆՏՈՆԻ ԵՒ ԲԱՐԻԶԻ ՄԷՋ

ԱՌԱՆՁԻՆ ԱՌԱՒՈՒՏԻՆՔ

Ասիա, Աֆրիկա, Այտրն, Աֆիոն-Գարահիսար, Հալէպ, Աղէքսանդրիա, Խարթէ, Էնկիւրի, Պուրսա, Պասրա, Պէյրութ, Պրուսա, Գասթէմանի, Դամասկոս, Դոնիա, Լաոնաշա, Լիմասոլ, Գոնիրէ, Մերսին, Միտիլի, Մանսաթը, Նիքոսիա, Ուշակ, Բոր-Սահա, Սելանիկ, Սամսուն, Սըվաղ, Իզմիր, Տրապիզոն, Սուրիական Տրիպոլիս եւ Սկիւտ։

Որոշուած պայմանաժամով կամ ընթացիկ հաշիւով (գնթի-գարան) փոխառութիւն կ'ընէ, արժեթուղթեր կամ փոխանակագիրներ (բոլիցա) պահեստ առնելով։

Փոխանակագիրներ կը ղեղչէ։ Թուրքիոյ և օտար երկիրներու գլխաւոր քաղաքներուն վրայ փոխանակագիրներ, չեքեր, վարկագիրներ ու հեռագրական օրինակներ կուտայ։

Ընթացիկ հաշիւներ կը բանայ, արժեթուղթեր եւ արժեքաւոր առարկաներ կ'ընդունի ու կը պահէ։

Թուրքիոյ եւ արտասահմանի մէջ կըտրոններ եւ փոխանակագիրներ կը գանձ, ամէնատեսակ հրամաններ կը գործադրէ, զանազան տեսակ դրամներ կը փոխէ, կ'առնէ ու կը ծախէ։

Օսմ. Կայս. Պանքան իբր ուանդ կ'ընդունի, պահպանման փոքր վարձքի մը փոխարէն, ամէն տեսակ արժեթուղթեր, օսմանեան կամ օտար, անուանական կամ կրողին։ Արժեթուղթերը կը պահուին Զեյթուն արկղամբարեան մէջ հատատուած մանաւորապէս շինուած նեցուկներու մէջ (պեթոնով եւ մեքենական ամրացումով), որոնք կատարեալ ապահովութիւն կ'ընծայեն։ Ընդունագիր մը կը յանձնէ, որուն մէջ նշանակուած են վիճակահանութեանց մէջ եկած թիւերը։

Օսմ. Կայս. Պանքան պաշտօնապէս կը գանձէ, առանց միջնորդչէքի, ուանդ ծառուած արժեթուղթերուն կտրոնները, կ. Պոլսոյ մէջ վճարելի։ Արտասահմանի մէջ գանձելի կտրոններուն համար չափաւոր միջնորդչէք մը կ'առնուի եւ օրուան փոխանակագնին համաձայն։ Անոր տիրոջ հաշուոյն կ'անցուի պայմանաժամի կամ գանձումի օրուան փոխանակագինով։

Ժամանակին գանձուելու համար՝ ուանդ տրուած արժեթուղթերուն կտրոնները պայմանաժամէն 20 օր առաջ կը կտրուին։

Օսմ. Կայս. Պանքան իբր ուանդ արժեթուղթեր կ'ընդունի նաեւ իր տրտասահմանի գործակալութեանց մէջ՝ Լոնտոն եւ Բարիզ, իր գլխաւոր մասնաճիւղերուն մէջ՝ Աղէքսանդրիա, Գահիրէ, Իզմիր, Պէյրութ, Եւլայն, ինչպէս նաեւ իր գլխաւոր թղթակիցներուն մօտ՝ Աթէնք, Պերլին, Պրիւսէլ, Հռոմ, Վիէննա, Եւլայն։ Տոկոսներու արդիւնքը ուանդատուին տրամադրութեան տակ դրուած է. կամ իր հաշուոյն անցուած, Կ. Պոլսոյ մէջ։ Այն յանձնարարները, որոնց արժեթուղթերը ի պահ դրուած են, կրնան իրենց ինդրանքին վրայ, գտնուած տեղերէն առնել կամ իրենց հաշիւին ղրկել տալ։

Օսմ. Կայս. Պանքան կը կատարէ տարբերական հրամաններ մեր եւ օտար հրապարակներու վրայ. գնում եւ վաճառում կը կատարէ կանխիկ կամ պայմանաժամով։ Հանրութեան տրամադրութեան տակ կը դնէ, օրուան գնով, կարմը արժեթուղթեր, ինչպէս Բումէլիի երկաթուղիի, Եգիպտական Քրէտիի Ծնունդեանի ազդ. Պանքային պարտատոմսերը, Օսմ. Ապահովագրական Ընկերութեան, եւայլնի բաժնեթուղթերը։ Ամիսկան կերպով յանձնելի են այս արժեթուղթերը։

Օսմ. Կայս. Պանքան կը ստանձնէ արժեթուղթերու վրայ ամէն գործառնութիւններ. փոխանցում, կտրոններու նորոգում, եւն., մասնաւոր սակագնով մը համաձայն։ Օսմանեան եւ օտար արժեթուղթերու վրայ փոխառութիւն կ'ընէ հաշուընթացով և չատ չ փաւոր պայմաններով։ Իրենց պայմանաժամէն առաջ կը զեղչէ կարգ մը օսմանեան եւ օտար արժեթուղթերու կտրոններ։ Իր մասուկներուն մէջ գանուած արժեթուղթերուն կտրոնները կը վճարէ, առանց միջնորդչէքի, ինչպէս 4% Օսմ. փոխառութեան պարտաթուղթերու, 1905ի 4% Օսմ. փոխառութեան պարտաթուղթերուն եւ Ֆրանս նաւատանգստին 6% փոխառութեան պարտաթուղթերուն կտրոնները։

Օսմ. Կայս. Պանքան բաժին մը հատատած է Սակարանի արժեթուղթերուն վրայ տեղեկութիւններ տալու, անոնք Սակարանիմէջ ընդունուած ըլլան կամ ոչ։ Այս տեղեկութիւնները ձրի կը տրուին։

Օսմ. Կայս. Պանքան կ'երաշխաւորէ ընդդէմ հարիւրին հարիւր վճարելէ տուած եկած կտրուտը, վիճակահանութեան միջոցու, այսինքն վճարման գինով։ Ապահովութեան սակը, որ փոփոխական է, կը հաղորդուի ուզողին։ 50—21

ՕՍՄ. ՀԱՅՐ. ՊԱՐՏՔԻ ՎԱՐՉՈՒԹԻՒՆ

Ազդ.— Թղթակ Լասոյթներու վարչութիւնը կը ծանուցանէ թէ Աչէնէր գաւառակին մէջ գտնուող էպէնէր ու Տէրլեն լիճերուն ձկնորսութեան տարբը, որ նախապէս 1,700,000 դրուշի վարձակալութեան տրուած էր երեք տարուան համար, նոյնպէս Աքէկօլի (համանուն վայրին մէջ) լճին ձկնորսութեան տարբը, որ նախապէս 11,150 դրուշի վարձակալութեան տրուած էր երեք տարուան համար, ճանաչուի համար են երեք տարուան համար, սկսեալ սեպտեմբեր 1էն։ Ամենք որ Կ. Պոլսոյ մէջ կ'ուզեն այն ճանաչուիլ մասնակցիլ և կը փափաքին տեղեկութիւններ քաղել ճանաչուի պայմաններուն վրայ, կրնան Օսմ. Հանր. Պարտքի Ընդհ. Տնօրէնութեան ներկայանալ (Զինորոմութեան Ճիւղ). հարկ եղած երաշխաւորութեամբ։ 4—4

ՕՍՄ. ԿԱՅՍ. ԸՆԿԵՐՈՒԹԻՒՆ ՊԱՂՏԱՏԻ ԵՐԿԱԹՈՒՂԻՒՆ

Ժամանակացոյց կոխմբ.եռու երթկեան.
1908 մարտ 1 (Ն. Տ.) կիրակի օրէն սկսեալ
ԳՈՆԻԱ — ԷՖԷՁԻ — ՊՈՒԼԿՈՒՐԼՈՒԻ ԳԻԾ

Ս Ի Ա

Կայարան			Կոխմբ. 622 Ապր. եւ Ճմբ. Առաւ.
Գոնիա		մկն.	11 —
Գաշին խան			11 31
Զումբա			12 15
Արըգ էօրէն			12 43
Մանաասուն			1 22
Գարաման		ժմն.	1 43
		մեկ.	1 58
Սիարօվա			2 24
Այբանճը-Տէրպէնտ			4 14
Ալաճա			4 50
Էրէյլի		ժմն.	4 15
		մկն.	4 45
Պուլկուրլու	Իրիկուն	ժմն.	5 —

Դ Ա Ռ Ա

Կայարան			Կոխմբ. 621 Ապր. եւ Ճմբ Իրիկուն
Պուլկուրլու		մկն.	5 20
		ժմն.	5 38
Էրէյլի		մկն.	7 20
Ալաճա			7 47
Այբանճա-Տէրպէնտ			8 33
Սիարօվա			9 11
Գարաման		ժմն.	9 32
		մկն.	9 55
Մանաասուն			10 24
Արըգ էօրէն			10 57
Զումբա			11 30
Գաշին խան			12 06
Գոնիա	Իրիկուն	ժմն.	12 35

50—43

ՇՈՓԵՆԱՒԱՅԻՆ ԸՆԿԵՐՈՒԹԻՒՆ
ՄԱՐՍԻԼԻԱՅԻ ԵՒ ՀԱՅ.

Ն. ՌԱՖԷ ԵՒ ԸՆԿ.

ՍՊԱՍՈՒԱԾ ՇՈՓԵՆԱՒԵՐ

Ցլս. 21ին, Իմիրեդի, Մարսիլիայէն
Ցլս. 27ին, Ժօճի, Սեւ Ծովէն
Օգոստ. 3ին, Ֆրիժի, Մարսիլիայէն
Օգոստ. 10ին, Ուեֆ Ակաու, Սեւ Ծովէն

ՄԵԿՆՈՒՄՆԵՐ

Ցլս. 22ին, Իմիրեդի, Զօնկուլտաք, Սամսոն, Տրապիզոն, Պաթում, Նովորոսիք
Ցլս. 28ին, Ժօճի, Մարսիլիա
Օգոստ. 5ին, Ֆրիժի, Զօնկուլտաք, Սամսոն, Տրապիզոն, Պաթում, Նովորոսիք
Օգոստ. 11ին, Իմիրեդի, Մարսիլիա

Ա. կարգ Բարլիի համար 200 ֆր.
» » Մարսիլիոյ » 160 »
Բ. » Բարլիի » 150 »
» » Մարսիլիոյ » 120 »
Ա. կարգ Լոնտոնի համար 248.35 ֆր.
Բ. կարգ 185.10 ֆր. (Տիլբի ճամբով)։

Տեղեկութեանց համար դիմել Գործակալին՝ Թոփհանէ, քարտիին վրայ։

15 50—10 Թ. ՌԻՊՈՒԼ

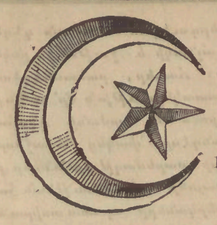

ՕՍՄ. ԱՊԱՀՈՎԱԳՐԱԿԱՆ

ԸՆԿ. ԸՆԿԵՐՈՒԹԻՒՆ

ՀԻՄՆԵԱԼ՝ ՎԵՂ. ՍՈՒԼԹԱՆԻՆ

1892 Օգոստ. 2/14 եւ 1320 Սեպտ. 20 թուականի Ֆերմանով

Դիմել Ընկերութեան Կեդր. գրասենեակը, Գալաթա, Նազլը խան, Հէվուշ փողոց, թիւ 14, Քօշէրուպիով վաճառատան դիմաց, կամ հետեւեալ հասցէներուն

Գալիս, մասնաճիւղ Օսմ. Կայս. Պանքայի Եէնի Ճամիի հրապարակ.
Գալիս, Մ. Ի. Մասաչ, Եէնի իլ Իալամ խան, Գահէ Գարու թիւ 10։
Գալիս, Ապաթ պէյ եւ Ընկ., Վէզնէճիլէր փողոց։
Գալիս, Գ. Ս. Ամէլդաս, Էմին-Էմնիս, Գահէ Գարու, Իզմիր փողոց։
Գասդրիլ, Ալէքսանդր Անտոնիատաքս չուխայի հրապարակ։
Գասդրիլ, Մ. Ա. Ենդրիս, Մասա հաստատ։
Գեօյիւքբերէ, Մ. Ա. Տէմարքի։
Բերա, Մասնաճիւղ Օսմ. Կայս. Պանքայի, Մեծ Փողոց
Շիշլի, Մ. Է. Թասի, Գեօյիւքբերէ Ճասատէր, թիւ 187։
Ղալաթիա, Մ. Ա. Բիրճանց, թիւ 12, Թիւնէլ խան։
Մեծ Դղզղ, Բէսալ էֆ.։
Մաքրիգիւղ, Մ. Ա. Անկելիաէս, կայարանի հրապարակ։
Սան Սթէֆանո, Բէշիկճեան էֆ.։

17 Տոհոնակալութիւնք Օսմ. գլխաւոր քաղաքաց մէջ։

ՍԻՆԿԷՐ

ԿԱՑՍ. ՊԱԼԱՏԱՆ ՀԱՑԹԱՑԹԻՂ

THE SINGER MANUFACTURING Cie.

Սինկէրի կարի մեքենաները զուտ անգլ. պողպատէ շինուած ըլլալով, իրենց ամրութիւնեամբ այնքան գնահատուած են, որ ամբարիշտ ամէն կողմ տարածուած են և բոլոր ըստանիքները, դերձակներն ու կօշկակարները լոկ Սինկէրի մեքենայ ոսկած են գործածել։ Սինկէր Ընկերութիւնը ցարդ 290էլ ուելի պատուոյ վկայական և չքաղդրամ ստացած է բոլոր ցուցահանդէսներէն։

Մասնաճիւղեր բովանդակ Թուրքիոյ մէջ։

Սինկէրի մեքենաները կը ծախուին միմիայն Սինկէր Ընկերութեան վաճառատներուն մէջ։

Բէրա — 1. Մեծ փողոց, Գան Մարտէլի դիմաց թիւ 343 և 343 կրկին։
2. » » Կալաթա Սերայի դիմաց։
Կալաթա — 1. Սինկէր խան Թիւնէլի եռաս։
2. Թրամվայի կայարանին դիմաց։
Գալիս — 1. Սուլթան ամամ թիւ 2։
2. Սուլթան Գալաթա, Թրամվայի կայարանին դիմաց թիւ 13։
Սկիւտար — Ջարլը Գոլը, թիւ 120։

Դասերը և նարպագիտութիւնները ձրի։ Սինկէր Ընկերութեան կեդր. վարչատեղին կը գտնուի Բերա. Մեծ փողոց, թիւ 343 և 343 կրկին, Սարգիս պէյ Ծիւղ Օղլուի առանը։ 16 50—35

ԹՈՄԱՍ ՈՒԻԼՍՕՆ

ԱՌԱՋԻՆ ԿԱՐԳԻ ՇՈՓԵՆԱՒԷ

Ընդմէջ Հալի, Կ. Պոլսոյ եւ Օսեասյի

Նուագ	Թոնս	Ընուանք	Թոնս	Ընուանք	Թոնս	Ընուանք	Թոնս	Ընուանք	Թոնս
Ալպանս	1069	Ֆիրա	4311	Հիսարլը	1531	Մարմարիս	3709	Սարգիս	1119
Ալէքթ	3607	Տամիտ	938	Հինաաս	5720	Մեքքաս	3557	Ֆիրիս	1735
Անգէլս	1541	Մարս	2383	Հարութիւն	1600	Մրլ	1057	Միվիս	112
Աթինաս	2277	Ֆրաքս	1713	Հասանէգլ	396	Մանգէնգլիս		Պէտրա	1205
Պասանս	1822	Ֆինանս	504	Իսպէ	2354	Պասարիս	3412	Պասաս	1322
Գօրտոնս	1364	Էրզրս	3464	Իսահակ	5540	Նէգրա	1433	Ռ. Ուիլսոն	1546
Գէրֆիլս	4481	Էլլոսքասս	1520	Ճիւնս	1080	Օսմա	4100	Թաքիս	3337
Գէլլէ	1371	Էրտաս	1841	Գիլաս	955	Սեթաքիս	4036	Թալեաս	1470
Գալիբաս	1837	Ֆիրս	954	Գալբիս	2307	Սրլանաս	3535	Սարպիս	242
Գաբէս	1244	Ֆինլանտ	1828	Գանիս	1700	Հալիբիս	1637	Վասաս	1116
Գաղ	1094	Ֆլամինգ	349	Լէս	1053	Հալ	510	Վալ	1289
Զիքակ	2729	Ֆրանչիսքաս	4582	Լէքսանթ	2272	Բրիսլաս	3329	Փիլիպաս	239
Մասէթ	1831	Կալիլէս	3060	Լիվերպուլ	1045	Բիրմինգամ	1553	Սէլաս	1350
Գալբրաս	4235	Էրկաս	1143	Լարէնգս	3191	Բալլս	1813	Զէրա	1200
Գանիս	2905	Գաղ	1011	Մալմս	724	Բաֆէս	1782	Բարս	
Գարս	895	Կրաս	1095	Մարէնգս	1273	Բարգիս	36	Մասաս	

Ընդհանուր վաճառքով Հալէն հոս եկած են.
Լարկեցս չոգենաւը, նաւապետ Կրէշաս.
Թոֆիս չոգենաւը, նաւապետ Ցարն։
Ընդհանուր վաճառքով Հալէն հոս կը սպասուին.
Այֆրս չոգենաւը, նաւապետ Հիք, օգոստոս 7ին։
Իմիսլ Գարծակալներուն Ֆ. ՀԻԼՏ ԷՆԻՐՍՕՆ
Թիւ 22 24, Քրիւիք Միլլէթ խան. Գալաթա 10 50—3

ՄՕՍ

ՇՈՓԵՆԱՒԱՅԻՆ ԸՆԿԵՐՈՒԹԻՒՆ

Ճամբարդ եւ ապրանք փոխադրող

շոգենաւեր

Ա. ԿԱՐԳԻ	Բ. ԿԱՐԳԻ
Սեգի	Նայոգրիս
Մինիս	Էմիլսիս
Բաֆսիս	Պուլգիրիս
Թիլպեր	Մաէրիս
Նարպոն	Ֆայէի
Նավարին	Ֆարու
	Թիպս

Առաջին զարգի չոգենաւերը չատ հանգրստաւէտ են, նաւուն մէջտեղը ընդարձակ սենեակներ ունին, ելեկտրական թիւամբ կը լուսաւորուին եւ կին համբարձներու համար տեղւոյն ունին։

Երկրորդ կարգի չոգենաւերն ալ ամենամանրամասն համբարձներ և տեղեր բոլոր տեսակներուն չունին։ սգէրլիք

Կ. Պոլսէ Լիվերպուլ Ա. կարգի գին է 15
» » Բ. » » » 11

Կը խնդրուի վաճառականներէն որ փոխադրութեանց համար Գալաթայ մաքսը հասնելու համար՝ իրենց հրամանները ասոնց չոգենաւերն ժամանումէն 24 ժամ առաջ։

Ամերիկայի եւ Եւրոպայի նաւահանգիստներու համար ապրանքներ կ'ընդունուին։

Դիմել առ Ճ. Վ. ՈՒԻԹՈՂ եւ Ընկ. Գործակալք

Ուիթոլ խան, Գահէ գարու, Գալիս

ՀԷՆՐԻ ՄՕՍ Ընկ.

50—9 31 Ճէմա Սգրիգ, Լիվրբ ս.

ՔԱՌԱՍՈՒՆ ՏԱՐԻՆԵՐԷ Ի ՎԵՐ ՃԱՆՉՑՈՒԱՆ Է

Միլմէյտ Պրէնտ Սուիս Միլք

ԱՇԽԱՐՀԻ ԱՌԱՋՆԱԿԱՐԳ ՍՆՈՒՆԴՆ Է

Ամէն անոճի որ գործածած են այս կարը՝ կ'ընդունին որ

ՄԻԼՔՄԷՅՏ ՊՐԷՆԴ ՍՈՒԻՍ ՄԻԼՔԸ

ԼՈՒՍԱՒՈՐՈՒՆ Է ՏԱՂՈՑ ՀԱՄԱՐ ԿԵՆՍԱԿԱՆ՝ ԿԵՐԱԿՈՒՐԻՆ ՀԱՄԱՐ ՍԻ ԱՄԻՆՈՒՆ ՃԱԼ ՕԳՏԱԿԱՐ

50—7

ԱԹԷՆՔԻ ՊԱՆՔԱ

ԴՐԱՄԱԳԼԽԻՐ ԱՄՐՈՂՋԱՊԷՍ Վ.ԱՐՈՒԱԾ

50,000,000 Տրախմի

ԿԵՂԳՐՈՆԱՏԵՂԻ՝ ԱԹԷՆՔ

Մասնաճիւղեր ունի Կ. Պոլիս եւ գրասենեակներ՝ Գալաթիոյ եւ Պոլսոյ կողմը Լոնտոն, Ալեքսանդրիա, Գահիրէ, Սկանդիկ, Իզմիր, Պիրէոն, Բարաս, Վոլոս, Շիրա, Գալամաթա, Գաճէ եւ Գանիա (Կրէտէ)։

Դրամագլուխին և ուանդ ձգուած դրամին ու արժեթուղթերուն արժէքը, Օգոստոս ամսուն, կը հասնի 280,000,000 արախմիի։

Աթէնքի Պանքան կը զբաղի Պանքայի ամէն տեսակ գործառնութիւններով։ Փոխառութիւններ կ'ընէ վաճառականներու, արժեթուղթերու վրայ և Եւրոպական Թուրքիոյ վրայ քաշուած փոխանակագիրներ կը ղեղչէ։

Աթէնքի Պանքան հաշուընթացներ կը բանայ, չեքեր, վարկագիրներ կը հանէ, հեռագրական հրամանով վճարումներ կը կատարէ Թուրքիոյ գլխաւոր քաղաքներ, ու և արտասահմանի մէջ։ Սակարանական հրամաններ կը կատարէ, թէ՛ մեր հրապարակին և թէ օտար հրապարակներուն վրայ, յանձնարարներուն չատ նպաստաւոր կերպով։

Շատ փոքր վարձքի մը փոխարէն արժեթուղթեր կը պահէ, ուանդի ձեւով և ուզուած ատենը եւ առնուելու պայմանով։ Ամէն կարգի կտրոններ կը գանձէ և զեղչի գործողութիւններ կը կատարէ։ Աթէնքի Պանքան հանրութեան տրամադրութեան տակ կը դնէ արկղամբարի խորշեր, փոքր վարձքերով։

Ուանդի ճիւղ

Աթէնքի Պանքան իբր ուանդ կ'ընդունի դրամ և արժեթուղթ, սա տակոսները վճարելով։

Ուզուած ատեն դրամ քաշելու պայմանով 3%
Վեց ամսուան համար 3½%
Մէկ տարուան » 4 —
Երկու » և աւելի 5 —

Ուանդ ձգուած դրամները կը վճարուին այն դրամով որով Պանքան ձգուած են։ Տոկոսները կը վճարուին ամէն տարուան Յունուար 2ին և Յուլիս 1ին։

Մասնաւոր տեսակներ՝ 4% տոկոսով

Աթէնքի Պանքան իր յանձնարարներուն մէջ փոքր դրամատէրեր ունենալով և փափաքելով ամէն դիւրութիւն ընծայել, անոնց տրամադրութեան տակ կը դնէ մասնաւոր ուանդներու տեսակներ, որոնց մէջ կրնան արձանագրել առ առաւելն 100 ոսկիի ուանդ գումար մը։ Այդ դրամը 4% տոկոս կը բերէ և մանանի վճարումներ կը կատարուին, առնուազն դրուշ 52 ոսկեդրամ։ 50—5

Cie RUSSE

Navigation à Vapeur et de Commerce

ՌՈՒՍԱԿԱՆ ՇՈՓԵՆԱՒԱՅԻՆ ԵՒ ԱՒԵՏԱՐԱՆԱՅԻՆ ԸՆԿԵՐՈՒԹԻՒՆ

Շաբաթուան երթեւեկութիւններ

Գուլիս

Դշ. 2/15 Իսէպոլի, Սինոպ, Սամսուն, Օռաս., Կիրասան, Տրապիզոն, Բիզէ և Պաթում. կէս օրէն առաջ ժամը 10ին։
Դշ. 2/15 Օռաս. իրիկուան ժամը 4ին։
Եշ. 3/16 Իզմիր, Պիրէոն և Աղէքսանդրիա. ժամը 10ին։
Եշ. 3/16 Օռաս. ժամը 4ին։
Ուր. 4/17 Սեվաստոպոլ. ժամը 10ին։
Շբ. 5/18 Օռաս. ժամը 10ին։
Շբ. 5/18 Տարանտէլ, Մարսիլիա, Իզմիր, Բրօս, Հռոդոս Մէրսին, Բոքէնտրուն. Թրիպոլի, Պերուտ, Հայֆա, Եաֆա, Բոռ Սայտ և Աղէքսանդրիա. ժամը 4
50—14

ԲՕԼ ՄԱՐԿՐԻԹ

ԽՈՐՀՐԴԱՒՈՐ ԿԻՆԸ

ԵՐԿՐՈՐԴ ՄԱՍ

ՄԱՐԹԻԶԻՆ ԱՐԼԻԽՆԴՐՈՒԹԻՒՆԸ

Ս.

ՈՒՇ ԿԱՄ ԿԱՆՈՒԽ՝

ՀՇՄԱՐՏՈՒԹԻՒՆԸ ԵՐԵՒԱՆ ԿԵԼԼԷ

Պ. Տը Մօրայլ դուռս հրեց և հիացումով դիտեց ամուսացեալ սքանչելի կենդանիները որոնք հպարտութիւն կը պատճառէին իրենց։ Իւրաքանչիւր խորշի մէջ մատ, ձիերուն փայլուն և աղուոր կոզերը զգուեց, որոնք ամէնքա, ան ա դրշ դմոնով իրարանական ձի մը, հանդիսէին վրընջեց։ Պ. Տը Մօրայլ անոր վիզն ու կուրծքը ծեծելով զգուեց։ Զիաղարման մը, ազմուկ լսելով, վազեց եկաւ։

—Կէս ժամէն, Տիւքը թամբուած պէտք է ըլլայ, իսկ Տիտոը, ամազօնի թամբով, Տուվի Նրբուդին Ցուժրբէ սաբէ՛ք։

Սա էր անունը այն վիլլային, ուր կը բնակէր Մօա Քիս։ Տուվի Նրբուդին ամպիսի ճամբոյ մէն էր, ուրիկ ո՛չ ոք կ'անցնէր։ Տիտն, գգուիչ մեծ աչքերով և վարդագոյն ունդունքներով զամբիկ մը, իր անունը լսելուն պէս, գլուխը վեր առաւ և ուրախ վրնջիւններ արձակեց։ Մարքիզը ձեռքով չշոշափեց կենդանին ուրատ.

—Տիտն, հոս եկո՛ւր, ազուրս։

Տիկին տը Մօրայլի սիրական ձիէն էր արդեօք. բայց տարիներ է վեր մարքիզուհին չէր հեծներ անոր վրայ։ Թէև տարիքառ, Տիտն իր ազնուացեալ կենդանիի եռանդը չէր կորսնցուցած։ Պ. տը Մօրայլ գլուխ մատ, մոկերը հագնելու համար։ Աթոս անուն շուներ, ոտգին թէր-նէօվ մը մեսաքանման մագիլով, անդաստակին առջև կը ապաէր, հանկարծով որ տէրը դուրս ելլելու վրայ էր։ Աթոս սկսաւ զարշը երերցնել և Տիւքի վրա խոյացաւ, իր հանդիսը անոր ալ յայտնելու համար։ Մէկ քառորդ ժամ ետք Պ. տը Մօրայլ սրարշաւ կը հասնէր Ցուժրբէ։ Զին անձամբ կապեց օղակի մը, պարտէզին մօտ դանուող տիսաի մը քով։ Մօա Քիս պատշգամին վրայ տեսնուեցաւ. կապոյտ բէհնեւարով, զոր արեգակը թափանցիկ կը դարձնէր իր թարմ և պայծի մարմնոյն չորջը։

—Ինչ ազուր զարմիար, գաչեց Մօա Քիս, ձեռքերը իրարու զարնելով։ Երկու վայրկեանէն պատրաստ եմ։ Մաւի, շուտ ամազօնս բե՛ր։

Մարքիզը համբոյրով մը բարեւեց իր սիրտին և կարմիր վարդ մը քաղելով վարդատունէն մը, լամբակին վրայ դրաւ։ Պ. տը Մօրայլ հպարտութիւն կը զգար՝ այդ մանկամարդ կինը վայելելուն համար, և իր ընտրութիւնն ուժգնութենէն մղուած, փոյթը չէր ըներ միջակ ընտրութիւն մը կատարած և տարին աղջկան մը հետ յարաբերութիւն հաստատած ըլլալուն համար։ Անցած էր այն ատենը, ուր իր ամէնէն անուշն քմահաճոյքներն իսկ արուեստագիտական հոտառութիւն մը և ազնուապետական ճաշակ մը ցոյց կուտային, մարքիզը այլեւս հետաքրքրական տարբերներու և հին ժամանակներու, Օր. Ամէլի պէտք կրնար ճարտարօրէն հասկնալ կնոջ մը տրամադրութիւնները, եթէ նոյն իսկ